

LIETUVOS AMBASADORIUI GRĮŽUS IŠ LIETUVOS

Antanas Dundzila

Stasys Lozoraitis, Lietuvos Ambasadorius Washingtonė, vasario mėnesį lankėsi Lietuvoje. Kovo pradžioje sugrįžęs į Washingtoną, istorinę kovo 11 dieną oficialiai įteikė savo paskyrimo raštus JAV Prezidentui Bushui (DIRVA, kovo 19). Kovo 19 d. Ambasadorius buvo malonus skirti laiko DIRVAI, priėmė čia rašančią jos bendradarbį.

Lietuvos Ambasadorius Stasys Lozoraitis iš Lietuvos išvyko 1939 metais, o sugrįžo tik dabar. Jo tėvas, buvęs Lietuvos Respublikos Užsienio Reikalų Ministru, 1939 m. su šeima išvažiuodamas į paskyrimą Italijoje, su liekančiais Lietuvoje simboliškai atsisveikino, kad "...pasimatysime po 99 metų". Buvo aišku, kad artėja sunkūs laikai, kad daugelio savo bendradarbių bei bičių liū Lozoraičiai jau niekada nebematys. Tad ir dabar Ambasadorius savo sugrįžimą į Lietuvą charakterizuoja labai intymiai, sentimentaliai: "Žmogui buvo leista pamatyti dramos pradžią ir pabaigą – 50 metų trukusios dramos..." Šiais žodžiais Ambasadorius pradėjo mūsų pokalbį DIRVAI.

Ambasadorius, ambasadorius – girdime dabar dažnai. Skaitytojams bus ne tik įdomus, bet ir svarbus Stasio Lozoraičio pareigų tikslus pavadinimas. Štai jis: "Nepaprastas ir Įgaliotas Ambasadorius, paskirtas atstovauti Lietuvą JAV-se". "Nepaprastas ir Įgaliotas Ambasadorius" – tai asmeninis Stasio Lozoraičio titulas Lietuvos valdžios aparate. Po antro Pasaulinio karo dingo ankščiau naudoti Pasivuntinių ir Įgaliotų Ministrų titulai, jis paaiškino. Šiais laikais šalims atstovauja ambasadoriai, štai ir JAV-ės paskyrė Lietuvai savo ambasadorių. Įdomu, kad Lietuvos ambasadoriai priklauso tiesioginiai Aukščiausiosios Tarybos (AT) Prezidiumui, o visi žemesnio lygio diplomatai – Užsienio Reikalų Ministerijai.

Stasys ir Ponia Daniela Lozoraičiai šių metų pradžioje nuvyko į Lietuvą trejeto tikslų vedami. Jie patys norėjo Lietuvą pamatyti. Reikėjo susitikti su Lietuvos valdžios pareigūnais ir iš arčiau pamatyti, kaip vyksta valstybės atstatymo darbas vietoje. Trečioji priežastis – tai Kaune atsikūrusio Vytauto Didžiojo Universiteto š.m. vasario 9 d.

išskilmėse Stasiui Lozoraičiui (kartu su A.T. pirminin ku Vytautu Landsbergiu ir 1980 m. Nobelio premijos laureatu Česlovu Milašium) suteikti garbės doktoratai. Čia, rašančiojo nuomone, šių asmenybių toks atžymėjimas tai buvo Universiteto žestas "par excellence"! Pui ku!

"Štai, esu vėl Lietuvoje! O kaip baisu neturėti namų," – pasakoja Stasys Lozoraitis, taip galvojęs, lipdamas Vilniuje iš lėktuvo. Aišku, atvykimas buvo jaudinantis. Jaudinantis, nepaprastai nuoširdus buvo ir Ponų Lozoraičių pasitikimas.

Žinant mūsų vienuomenės jautrumą Lietuvos pilietybės reikalams, Ambasadoriaus klausiau, koks yra jo paties pilietybės stovis. Aišku, Stasys Lozoraitis save laiko Lietuvos piliečiu, kitaip jis negalėtų būti Lietuvos Ambasadorium. Į Lietuvą jis vyko su Lietuvos Respublikos New Yorke tuo metinio generalinio konsulo (dabar Ambasadorius Jungtinių Tautoms) Aniceto Simučio pasirašytu diplomatinio pasu, o savo Lietuvos piliečio teisinio reikalo vietinėse įstaigose pats nekėlė. Jo pilietybės reikalo nekėlė ir vietiniai pareigūnai... Tiesa, ruošiantis skristi atgal, jau rūpinantis lėktuvo bilietais į Frankfurtą, kasinėję paprašė pilietybės pažymėjimo.

(Nukelta į 8 psl.)

Ambasadorius Stasys Lozoraitis

ROMUALDAS KISIELIUS
Nuotrauka ir eilėraštis

PAVASARIS

Žieduotos pavasario rankos
vėl palietė šaką ir diegą...
Išsiskleidė gėlės prie kelio,
išlindę pro tirpstantį sniegą.

Auksinės saulėtekio strėlės
į žemę vėl smigdamos lūžta,
o medyje čiulba varnėnas,
sugrįžęs į gimtąją gūštą.

Šaltoji žiema nusiminus,
vėl paupiu tyliai nueina,
o vėjai, žiedais apsikaišę,
dainuoja pavasario dainą...

REFORMOS RUSIJOJE

Antanas Butkus

Prezidentas Bushas prisipažino, kad jis negali išrašyti tuščio (blank) čekio Rusijai ir tuo jis atsisakė organizuoti Vakarų ekonominę pagalbą Rusijai. Jis taip pat pareiškė nežinąs ar reformos Rusijoje yra tikros. Tuo prezidentas Bushas lyg ir atsisėdo ant šaligatvio, kai tuo metu Rusijos ekonomija stovi ant bedugnės kranto. Toks prezidento Busho nenoras padėti Rusijai greičiausiai rišasi ir su šių metų prezidentiniais rinkimais, kuriuose jis turi didelių bėdų dėl ekonominių reikalų ir dėl padidėjusios bedarbės. Jo prezidentavimas rinkėjų vertinamas silpnokai nes jis per daug dėme

sio skyrė užsienio politikai ir per mažai rūpinosi namų reikalais.

"Pažiūrėk dar kartą Prezidentė", – rašo N.Y. Times vedamasis, vasario mėnesyje. Prezidento Jelcino vyriausybė, susitarusi su International Monetary Fund (IMF) dėl ekonominės programos, kuri bus patvirtinta, kai balandžio mėnesį Rusija taps IMF narė.

Nuo vasario mėnesio pradžios Rusija paliuosavo daug kainų, apkarpė karines išlaidas, nukirpo valstybines subsidijas ir atidarė sienas laisvai prekybai ir užsienio investicijoms. Tai yra nuostabiai greitas žingsnis į laisvą rinką, rašo N.Y. Times (Nukelta į 2 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **GEGUŽĖS MĖN.** 23 D. paskirta būsiamam referendumui priimti, ar Lietuvoje bus įvestas prezidentinis postas ar atmetas. Dabar, kadangi telikę nepilni du mėnesiai, labai pagyvėjęs Aukščiausios Tarybos atstovų važinėjimas apie tai kalbėti ir susirinkusius lenkti į savo pusę. Tokiam važinėjime labai aktyvus ir Algirdas Brazauskas, dabartinės LDDP pirmininkas. Lankant Radviliškio rajoną jo buvo paklausta ar jis kandidatuosias į prezidentus, atsakė teigiamai.

• **VILNIUJE KURIAMAS ŠLAPELIŲ MUZIEJUS.** Kovo 13 d. Pilies g. 40 jau buvo atidaryta pirmoji Jurgio ir Marijos Šlapelių muziejaus paroda. Ekspozitus surinko ir išsaugojo muziejaus direktorė Alma Gudonytė. Parodos atidarymu rūpinosi Vilniaus universitetas ir Vilnijos Draugija. Kaip žinia, Šlapeliai daugelį metų dirbo įvairių lietuvių darbą. Turėjo lietuvišką knygyną Vilniuje veikusi 43 metus, ten buvo ir lietuviškos veiklos centras.

• **BALTIJOS VALSTYBĖS (LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA) ĮKURĖ BALTIJOS TRANSPORTO AKADEMIJĄ** – jos prezidentu išrinktas prof. dr. Adolfas Baublys. Akademijos centras bus Vilniuje. Ji sudarys po 7 atstovus iš kiekvienos valstybės. Transporto Akademijs paruoš transporto politiką, koordinuos specialistų ruošimą, darys reikalingus tyrimus ir visaip gerins transportą.

• **PO 47 METŲ POETĖS SALOMĖJOS NERIES – BAČINSKAITĖS (BUČIENĖS) PALAIKAI**, kurie buvo palaidoti Kaune, Karo muziejaus sodelyje, susitarus su giminėmis, bu-vo perkelti į Petrašiūnų kapines. Vytauto Didžiojo bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Prie jos naujojo ka-po kalbėjo bažnyčios klebonas kun. R. Mikutavičius, aktorai R. Stalionaitė ir V. Noreika, miesto bei kultūros veikėjai.

Poetės palaiškų perkėlimu iš karo muziejaus į eilines mirusiųjų kapines, Salomėjai mažinama bausmė už jos rašytą Stalino garbinimo poemą, būtų ir gal nebūtus vėliau į jos kūrybą įbruktus prasikaltimus prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Laikas ir naujai paskelbti tyrinėjimai gal ateity duos daugiau duomenų teisingai įvertinti jos ir prasikaltimą ir po to sekusį gailėstį.

• **DAUG BUVO KALBAMA IR RAŠOMA** apie antrą geležinkelio liniją tarp Lietuvos ir Lenkijos Šeštokų – Trakiškių ruošę. Darbai vykdomi, bet ne taip sparčiai. Vyriausybė pavadė susisiekimo ministerijai užtikrinti, kad visi susisiekimo darbai bus baigti 1992 m. liepos mėn. ir normalus susisiekimas pradėtas.

• **DAŽNOKAI KLAUSIAMA KELIEMS METAMS YRA IŠRINKTI DABARTINĖS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS nariai.** Kai kas mano, kad trims metams, nes laikraščiuose rašoma, kad nauji rinkimai įvyks 1993 metais. Tai netiesa. Tarybos nariai išrinkti penkeriems metams ir normaliom sąlygom esant, nauji rinkimai turėtų būti 1995 metais. Bet rinkimus pati Taryba, surinkusi reikiamą balsų daugumą, gali nutarti ir žymiai anksčiau.

• **DIDŽIOSIOS BRITANIJOS AMBASADA ATIDAVĖ** Lietuvai Londone esančios spaustuvės klišes, kuriomis prieš karą buvo spausdinami Lietuvos litai. Dabar toji spaustuvė spausdina Lietuvos pasus.

• **RUSIJOS KARIUOMENĖ, NES JI DABAR PAVALDI TIK RUSIJOS ESANČIAM VYRIAUSIAI** kariuomenės vadovybei, ne tik nerodo ženklų pasiskubinti kraustyti iš Lietuvos, bet ir iš Rusijos pusės, prie Lietuvos sienų, laiko dideles karines jėgas. Yra net kai kurių ženklų, kad iš Baltijos kraštų kai kuriuos dalinius gali perkelti į Karaliaučiaus sritį.

• **LENKIJOS PARLAMENTARŲ DELEGACIJA**, tyrinėjama Lietuvos lenkų nuolatinius nepasitenkinimus dėl tariamos Lietuvos vyriausybės neigiamos politikos jų atžvilgiu, lankėsi Vilniaus ir Šalčininkų raonuose. Kol kas nepaskelbta tyrinėjimo rezultatai. Delegacijos nariai buvo susitikę su visais svarbesniais Lietuvos lenkų vadais.

• **LIETUVOS PROKORATŪRA YRA PAPRAŠIUSI RUSIJOS VYRIAUSYBĖS**, kad išduotų 23 asmenis, buvusios Lietuvos komunistų partijos vadus, kurie buvo įsivėlę į pučo, Medininkų ir kitus veiksmus nuversti Lietuvos vyriausybę.

• **LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIS AUDRIUS Butkevičius**, NATO centre, Briuselyje, padarė platų pranešimą apie Lietuvos saugumo reikalus. Pranešama tik tiek, kad tą dieną NATO posėdžiuose dominavo Baltijos valstybių saugumo reikalai, kuriais labai domėjosi tą saugumo organizaciją sudarančios valstybės.

• **LIETUVOS VIDAUS REIKALAMS IR SIENŲ APSAUGAI** reikia daugiau paruoštų karių. Tam reikalui balandžio – gegužės mėnesiais į kariuomenę bus pašaukta mažiau kaip 4000 naujokų, sulaukusių 19 m. amžiaus.

• **ŠIA SAVAITE KARALIAUČIAUS SRITĮ LANKĖ RUSIJOS KARIUOMENĖS** vadas Šopošnikovas. Savo kalboje jis priminė, kad sritis priklauso Rusijai ir ji toje srityje darysianti viską, kas tik jiems reikia, neklausdami jokių patarimų iš šalies.

• **VILNIUJE, KOVO 31 D., SULAUKUSI 93 METUS MIRĖ PROF. MUZIKĖ JADVYGA ČIURLIONYTĖ.** Ji laidojama balandžio 3 d.

Šiandien ir per visą velykinį laikotarpį Bažnyčia mus kviečia linksintis ir džiaugtis, nes Kristaus prisikėlime mums yra užtikrintas amžinas gyvenimas.

Kaip pilnas ir prasmingas bebūtų mūsų gyvenimas, kaip sąžiningai rūpinumės savo šeimos ir tautos gerbuviu, kaip gausiai praturtintumėm žmonijos civilizaciją ir kultūrą, mūsų džiaugsmas negalėtų būti pilnas, nei laimė tikra, jei prieš akis stovėtų neišvengiama, mus sunaikinti grasinanti mirtis.

Gyvybės instinktas yra toks stiprus, kad normalus žmogus, net sirgdamas skausminga, nepagydoma liga, visais būdais stengiasi išlikti gyvas.

Krikščioniškasis tikėjimas skelbia, kad kaip įbertas kviečio grūdas perėjęs puvimo procesą, iškyla gyvastingu želmeniu, teikiančiu mums duoną, taip mus laikinoji mirtis įveda į amžinos laimės ir garbės gyvenimą: "Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas, kas tiki mane, – nors ir mirtų, bus gyvas." (Jn.11,25)

Kristus yra ne tik mūsų Išganytojas, bet ir brolis. "Viesiems, kurie jį priėmė, jis davė galią būti Dievo vaikais." (Jn. 1, 12) "O jei esame vaikai, tai ir įpėdiniai. Mes Dievo įpėdiniai ir Kristaus bendrąpėdiniai, jeigu su juo kenčiame, su juo būsim ir pagerbti." (Rom. 8, 16-17).

Tikėjimas, kad Kristus savo kančia įprasmino mūsų gyvenimo kančias ir savo prisikėlimu mums užtikrino amžiną gyvenimą, velykinį Kristaus triumfą daro sykiu ir mūsų asmeniniu triumfu.

Kas gali būti brangesnio, kas gali mumyse sužadinti

MIELI BROLIAI, SESĖS!

Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

nuoširdesnį džiaugsmą, kaip žinojimas, pagrįstas paties Dievo užtikrinimu, kad mes prisikelsime lygiai garbingam ir amžinam gyvenimui, kaip Velykų rytą prisikėlė Kristus: "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutinįją dieną." (Jn. 6, 54).

Šių metų Velykos mums yra ypatingai džiugios ir viltingos. Mes švenčiame ne vien Kristaus istorinį, bei mūsų būsimojo asmeninį, bet ir Lietuvos prisikėlimą.

Ilgą ir skausmingą buvo mūsų tautos Didžioji Savaitė. Pusę šimto metų Lietuva buvo kankinama fiziniai ir terorizuota moraliniai. Ekonominė blokadom ir provokacijom bandyta užgniaužti tautos ryžtą būti laisva ir nepriklausoma valstybe. "Jie, sovietai, liejo kraują norėdami mus išgąsdinti. Jie galvojo, kad visi bėgs atgal į Sovietų Sąjungos glėbį. Bet atsitiko priešingai". (New York Times, 1991.I.20).

Tikinti į Dievo Apvaizdą ir suprantanti kančios prasmę, lietuvių tauta pralieta kraujuje išvelgė nepriklausomybės krikštą, tankų sutriuškintuose kūnuose at-

pažino uolą, ant kurios yra statoma laisva, demokratinė Lietuvos respublika.

Skaudžias ir gilias dvasines-moralines žaizdas paliko sovietinė okupacija, tačiau tauta, pasirinkusi Kristų savo vadovu (1990.VI.15) ir pasivedus Motinos Marijos globai (1991.X.8) viltingai žengia į ateitį, į pilną laisvę, dvasinį – moralinį prisikėlimą.

Džiugus velykinis Aleliuja, skelbiantis Kristaus, mūsų asmeninį ir tautos prisikėlimą, teranda gyvą atgarsį kiekvieno mūsų širdyje. Pasitikėdami Kristaus pergale ir jo užtikrinta pagalba, viltingai žvelkime į ateitį, taip dirbdami, lyg viskas priklausytų nuo mūsų pastangų, ir taip melddamiesi lyg viskas priklausytų nuo Dievo palaimos.

Džiugių ir viltingų Šv. Velykų linkiu visiems.

Vysk. Paulius A.

Baltakis, O.F.M.

EARN EXTRA INCOME

Earn \$200-\$500 weekly mailing travel brochures.

For information send a stamped addressed envelope to:

Galaxy Travel, Inc. P.O.Box 13106, Silver Springs, MD 20911-3106 (10-17).

JAV ADVOKATAS MARIUS JAKULIS JASON išvyksta dirbti į Lietuvą

Jeigu kas nori jo patarnavimų, prašome iki balandžio mėnesio pabaigos, kreiptis

tel: (212) 688-9200 arba (203) 221-1428

Nuo birželio mėnesio jo telefonas

Vilniuje – 44-64-21.

(14-16)

Amerikos Lietuvių Tarybos sudaryta lietuvių delegacija minint Atstovų Rūmuose, Washington, D.C., Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 74 metų sukaktį. Iš kairės į dešinę: kun. Ramanauskas (JAV L.B.), Janina Čikotienė (buv. ELTA), kongr. Marty Russo (kuris Rūmuose pravedė minėjimą), Meilė Mickienė (Liet. Skaučių S. pirm.), A. Rūmų pirm. Thomas S. Foley, Margarita Samatienė (ALT atst., delegacijos vad.), Milda Vaivadienė (ALT atst.), Vincent Boris (Vyčių atst.), Edvardas Sinkora (Baltimorės Free Lith. kom. pirm.), Viktoras Nakas (Lietuvos Ambasada), Vladas Būtėnas (žurnalistas).

Minėjimą pravedė vasario 19 d. kongr. Marty Russo, kuris visuomet rūpinosi, kad JAV prezidentas paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Šiais metais vienbalsiai pravedė Res. 239 – skirtą Lietuvai specialų pagerbimą.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cent.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę •
Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.**ALT SAJUNGOS SEIMAS
ARTĖJA, DARBAI GAUSĖJA***Jurgis Janušaitis*

Šį kartą išskirtina garbė – suruošti Amerikos Lietuvių Tautinės XII-tąjį seimą – atiteko vienam iš Sąjungos veikliųjų skyrių – St. Petersburg, Floridoje.

Kai seime 1990 m. Bostone buvo nutarta seimą ruošti Floridoje, darbštusis skyrius, berods tuo metu, pirmininkas, skyriaus steigėjas Juozas Žvynys sakė: Seimą suruošime. Pareigos nelengvos. Tikiu, kad mūsų skyrius seimą globos, suruoš ir jis bus neblogesnis už kitus seimus. Dirbsime, kad seimo atstovai nebūtų apvilti.

Netruko praeiti dveji metai. Ir ALT S-gos XII-tasis seimas čia pat. O jam sparčiai ruošiamasi. Intensyviai dirba seimui ruošti komitetas, vadovaujamas mielo ir darbštaus pirmininko Juozo Šulaičio, o jo talkininkai – skyriaus valdyba, nariai ir komiteto nariai; – turintys specialius seimą ruošiant darbus – L. Žvynienė ir B. Miklienė rūpinasi suruošti seimo dalyviams šaunų susipažinimo vakarą, kuris įvyks seimo išvakarėse, gegužės mėn. 15 d. 7 val. Lietuvių klubo salėje. Susipažinimo vakarai, su vaišėmis, paprastai seime susilaukia teigiamų įvertinimų. Iš visos Amerikos suskridę atstovai turi progos geroje nuotaikoje ir aplinkoje keletą valandų pabendrauti, o taip pat aptarti ir paties seimo uždavinius, jų svarstymą, kad seimo metu galėtų iškelti problemas ir konkrečiai pasisakyti jų sprendimuose.

Seimo pirmąją dieną, gegužės mėn. 16 atstovų registraciją vykdys O. Šiaudikienė ir S. Vaškieienė.

Nelengvas darbas – suruošti seimo metu gerą banketą, kurie, paprastai pricina nuotaikingai. Ir šiame seime banketą ruošia komiteto narė A. Česnaitė.

Banketas vyks ten kur ir seimas, puošniame Dolphin

Beach Resort viešbutyje, kurį seimo rengimo komitetas užsakė jau 1991m. liepos mėn.

Svečius linksmins ir galėsime smagiai pasišokti, grojant Lorelei Band orkestrui, kurio grojamus šokius palydės ir dainos.

Banketas įvyks gegužės 16 d. vakare. Banketo metu bus ir nuotaikinga meninė programa, kurią atliks St. Peterburgo Moterų Dainos vienetas, vadovaujamas muz. Reginos Ditus.

Seimui ruošti komitetas glaudžiai dirba su St. Peterburgo ALT S-gos skyriaus valdyba, kuriam vadovauja A. Jonaitis. Bendras darbas vyksta sklandžiai ir iš skyriaus valdybos yra užtikrinta visokeriopa parama Seimui. O Seimo ruošos komitetas ir jo pirmininkas Juozas Šulaitis nuolatos informuoja ir skyrių apie darbų eigą.

Skyriaus savo kovo mėn. 10 d. susirinkime, aptaręs visus skyriaus veiklos darbus, išrinko ir į seimą skyriaus atstovus: L. Žvynienę, J. Švedą, S. Vaškį, A. Šukį ir V. Staškų.

Seimui ruošti komiteto pirmininkas, padaręs išsamų

REFORMOS RUSIJOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

vedamasis, tačiau galutinis perėjimas į tą rinką yra labai skausmingas. Ekonomi-

pranešimą apie seimo ruošimo darbus, kvietė skyriaus narius ir santpetersburgiečius lietuvius domėtis seimu, jo darbais ir gausiai dalyvauti seimo posėdžiuose o, taip pat ir visuose renginiuose.

Nuo seimo vietovės labai toli yra ALT S-gos centro valdyba. Los Angelėje valdyba taip pat seimu rūpinasi, planuoja programas, žada jos būti gana įdomios, nes ALT S-gos uždaviniai platūs, įsipareigojimai tėvynei nemaži, veiklos plotmės ateičiai geros, tik dabar tenka suglausti gretas, dalyvauti seime, aktyviai dalyvauti svarstybose ir sprendimuose.

O seimui geras sąlygas užtikrina darbštusis seimui ruošti komitetas, vadovaujamas Juozo Šulaičio, o taip pat ir seimo globėjas St. Peterburgo ALT S-gos skyrius vadovaujamas A. Jonaičio.

nė gamyba sumažėjo 20 %, tai nepaprastai didelis nuosmūkis, nes ji negauna būtinai reikalingų mašinoms dalių. Milijonams žmonių nukrito pragyvenimo lygis. Infliacija šuoliuoja į priekį. Neatidėliojant reikalinga užsienio pagalba. Jau įsijungė IMF, bet JAV prezidentas ir kiti Vakarų vadai delsia.

IMF apskaičiavo kokio dydžio pagalba Rusijai yra būtinai reikalinga, kad būtų galima įvesti kietą kontrolę ir finansinę atsakomybę. IMF pareigūnai rekomenduoja, kad Vakarai duotų Rusijai 12 bilijonų dolerių dar šimet skolų išsimokėjimui ir fabrikų darbui žaliavų suorganizavimo, maisto ir medicinos reikmenų parūpinimui. Tas padės sumažinti infliaciją. Reikia dar 6 bilijonų dolerių rubliui stabilizuoti. Viso – 16 bilijonų dolerių, o tai palyginti, nėra labai didelė suma, bet jos užtektų.

Jelcinas vykdo savo įsipareigojimus. Jau veik visos kainos yra išlaisvintos. Deficitas sumažintas iš 20% iki 5%. Jis dabar yra toks pat kaip ir JAV. Jau yra sukurta viena valiutos atsiskaitymo birža ir jos kursas bus nustatomas pagal laisvąją rinką.

Dar reikia nugalėti ir sustabdyti nepaprastai didelį pareikalavimą pinigų bei kreditų. Be tų suvaržymų nebus galima įvesti pastovios kainų sistemos ir dėl to ekonominės reformos gali sužlugti. Vakarų pagalbos pasisekimas pareis nuo to, kiek IMF sugebės priversti rusus laikytis susitarimų. Tokia IMF politika jau parodė, kad ji yra sėkminga Lenkijoje, tačiau pastaroji šiek tiek sušlubavo susitarimų vykdyme dėl ekonominių trūkumų ir politinio chaoso. IMF pagrąšinus nutrakti pagalbą, Lenkija susitvarkė, nors jos kelias į pilną laisvąją rinką dar yra labai

skausmingas. Reformos pasiseks ir Rusijoje, jei JAV ir kitos Vakarų valstybės suteiks jai pakankamai ekonominės pagalbos.

Buvusio Sovietų sąjungos prezidento A.I. Mikoja-nino sūnus Sergejus Miko-jaminas N.Y. Times rašo, kad reikia nustoti Rusiją laikyti kaip pralaimėtoją. Kaltinti Maskvą dėl visų bėdų reiškia kaltinti rusus, o tai yra ne tik netiesa, bet tai tik padeda išsivystyti prieš rusiškąjį šovinizmai, kuris yra pasislėpęs po antiimperialistinio išsilaisvinimo judėjimu.

Rusai kentėjo Imperijoje kaip ir visi sovietų žmonės. Sovietų imperija nebuvo rusų, ji buvo bolševikų. Rusų tauta laimėjo, nes ji nugalėjo bolševikus. Rusijos ekonomija yra sugriauta, bet ne dėl to, kad ji buvo nugalėta, bet dėl to, kad pakeisti tą nuožmią bolševikinę sistemą buvo labai sunku ir pavojinga.

Netenka aiškinti, kad Lietuvos likimas yra labai tampa surištas su Rytai. Mums labai svarbu žinoti ir padėti, jei galime prezidentui Jelcinui išsilaikyti valdžioje ir praversti ekonomines reformas. Tik jis gali ir nori išvesti rusų kariuomenę iš Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų. Kad tą jis galėtų padaryti, jam reikia sustiprėti viduje, nes dar dabar kariuomenės vadai nenori jo klausyti. Viena laimė, kad prezidentas Jelcinas eina tikru keliu ir jis laimės, o su juo ir visa rusų tauta. To mes jam ir linkime.

Kovo 15 d. Clevelando muzikos mokykloje įvyko neeilinis koncertas. Koncertavo smuikininkas Raimundas Katilius (iš Lietuvos) ir pianistas Antanas Smetona. Nuotraukoje: Aldona Stempužienė, Raimundas Katilius, Dalia Kučėnienė, Birutė Smetonienė ir Antanas Smetona V. Bacevičiaus nuotr.

I E V A

Ernst Wichert

vertė Henrikas Stasas

(Paskutinis tęsinys)

– Gaidulienė? Kaip tu žinai, kad reikalas ją liečia?

– Kadangi ji man tą sagą už 100 talerių pasiūlė. Aš ją tada išjuokiau ir liečiau pasišalinti. Užtat ji dabar neteisingai liūdydama man keršija.

– Tad pažiūrėsim. O dabar eisim į tvartą, – pasakė teisėjas.

– Jei aną naktį kas nors tą lentą atplėšė, tai turėjo tam tikrą tikslą. Tad kur tvartas?

Endrulis nenorom parodė kelią. Ieva jį lydėjo kalbėdama apie senės niekšybę, kuri už pusbonkį degtinės sutinka neteisingai liudyti.

Tvarte tarp malkų ir durpių stovėjo kaladė ir kirvis. Vienam kampe į sieną buvo atremtas kastuvus.

– Ar kastuvus visada čia stovi? – paklausė teisėjas. – Kam jis naudojamas?

– Durpėm pasemti, – atsakė Ieva. Endrulis tylėjo. Teisėjas liepė malkas pašalinti. Po malkomis vienoj vietoj žemė buvo tamsesnė. Tamsi žemės vieta buvo šiek tiek padengta piuvėmis.

– Čia mėginsime kasti, – pasakė teisėjas.

Kiek pakasus kastuvus atsirėmė į metalą. Metalui suskambėjus, Endrulis sukrutėjo. O Ieva bailiai į jį pažvelgė. Teisėjas pasilenkė ir iš skylės iškėlė kirvį. Kirvio ašmenis dengė tamsi masė, prie kurios buvo prilipę plaukai.

– Taigi, kam priklauso tas kirvis, Endruli?

– Aš nežinau. Kirvis gal jau seniai ten gulėjo, man ūkis dar nepriklauso. Teisėjas parodė kirvį susirinkusiems.

– Kam tas kirvis priklauso?

– Urtei Endrulienei, – kiek palaukęs atsakė kaimo seniūnas. Aš jį atpažinau iš tų trijų ipiovų kote.

– Tad su šiuo kirviu ji buvo nužudyta. Kas kirvį čia užkasė, Endruli?

– Kodėl ponas mane klausia? Jo lūpos drebėjo, kai jis tarė šiuos žodžius.

– Tai aš tau pasakysiu, – atsakė teisėjas, dar kartą pasilenkęs rankomis kažko ieškodamas žemėse. Jis dar kažką nuo žemės pakėlęs, pakišo Endruliui po akim ir tarė:

– Štai antra saga, kurios trūksta tavo švarke. Pirmoji nutrūko, kai tu spraudais

per plyšį, o ši dar kabėjo ant siūlo ir čia užkasant kirvį nukrito. Ar tu dar ir dabar nori užsiginti?

Endrulis tylėjo, jo lūpos pamėlynavo, o akys buvo nukreiptos į sagą.

– Tu kirvį laikei rankoj, – tęsė toliau teisėjas, – kai iššokai per langą ir jo nenumetėi, kad neliktų tavo darbą įrodančio objekto. Tada tu sugalvojei jį čia užkasti. Tavo arklys buvo tuo metu netoli durpyno prie alksnių priištąs.

Endrulis paneigė tai galva, nes balsu nepajėgė į tai atsakyti. Ieva kukčiojo ir garsiai suriko:

– Jis nekaltas, jie nori jį sunaikinti.

Teisėjas dabar įsakė jį areštuoti. Ieva įsikabino į jį ir nenorėjo paleisti. Kai policininkas jėga ją atplėšė, ji griebė nuo galvos savo vainiką ir metė jį į duobę. Po to nualpo. Tuo momentu ji jautėsi savo likimo apgauta.

Bet ir dabar ji Mikelio neišsivadėjo. Vieną dieną ji pasikvietė savo saesers vyrą Grilių ir prašė jo pasirūpinti jos ūkiu, nes ji kuriam laikui turinti išvykti.

Ji užsivilkė kelioliką sijonų, švarkų, susirišo ryšulį baltinių ir iškeliavo niekam nepranešus kur vyksta.

Ji atvyko į miestą ir pasisukinėjo prie kalėjimo, tikėdama Endruli pamatyti prie kurio nors lango. Ji tikėjo tikrai jį ten už grotų pamatyti. Nusiėmusi skarelę pradėjo mojuoti. Endrulis pastebėjo ir palingavo galva. Tačiau nuotolis buvo per didelis ir ženklais nebuvo įmanoma susikalbėti. Tada Ieva kreipėsi į kalėjimo administraciją, siūlydamosi, kokiam nors darbui. Kalėjimo administratorius ją nusiuntė pas inspektorių, nes jis kaip

tik dabar buvo vieną darbininkę atleidęs.

– Manau, kad Tamstą jau kažkur esu sutikęs, – pasakė inspektorius.

– Taip, ir nuo to laiko aš papuoliau į vargą. Žinau, kas kartą kalėjime buvo, tam sunku gauti darbą, bet aš noriu dirbti, nes mane vargas spaudžia.

Ievą priėmė darbininke virtuvėje, kur daugiausia kalinų dirbo. Vieni jų malkas skaldė, kiti dideliais katilais išnešiodavo maistą po kalėjimo kameras ir t.t. Ieva pasižymėjo darbštumu ir sąžiningumu, tad greit įgijo kalėjimo administracijos patikėjimą. Jai buvo leista su kitais darbininkais išnešioti maistą. Iš kalinių ji sužinojo, kad Endrulis patalpintas trečiam aukšte paskutinėje kameroje iš dešinės pusės.

Kaliniai, kurių tardymas dar nebuvo baigtas, prieš piet visada būdavo vedami į teismo pastatą tardymui. Ieva tuo laiku netoli Endrulio kameros susirasdavo darbo ir laukdavo kol ji išves. Neilgai laukus, ji pastebėjo jį pravedant. Kai ji pirštą pridėjus prie lūpų liepė jam tylėti, tuo momentu tįptelėjo už savo sijono. Endrulis suprato to žesto tikslą.

Ieva žinojo, kad kameros paliekamos neužrakintos, kol kaliniai bus sugrąžinti. Tad ji ir pasinaudojo tuo momentu išsprukti į jo kambarą. Ten skubiai nusivilko keletą savo sijonų, kuriuos tam tikslui buvo pasivilkus ir juos suvyniojus pakišo po jo lova. Greit iš ten pasišalinė ir kol kaliniai grįžo, ji jau dirbo virtuvėje. Po to ji surado kitą progą į jo sriubą įmesti mažą dildę, kurią buvo pasiėmus iš namų. Dabar ji neabejojo, kad Mikelis galės grotas nudildinti ir

suplėšęs sijonus į kaspinus, nusileisti į gatvę. Iš čia jau bus lengva pereiti sieną ir ten su juo susitikti.

Vieną rytą nubudus išgirdo už lango triukšmą. Girdėjo kalėjimo inspektoriaus balsą, kuris su nepažįstamais kalbėjo apie čia prie kalėjimo sienos įvykusios nelaimės.

– Ar jis negyvas? – klausė inspektorius ten stovinčių.

– Taip, negyvas. Matyt, krisdamas ant grindinio, nusilaužė sprandą.

– Ir jūs sakote, kad iš trečio aukšto?

– Taip, ten atrodo dar gal balas kažkokios virvės kabos. Matyt virvė trūko ir dalis štai dar jo rankoj. Atrodo, kad ta virvė iš sijonų medžiagos susukta ir iš atskirų gabalų suraišyta. Kaip gi gali tokia virvė tokį sunkų vyrą išlaikyti?

Ieva atsėdusi lovoj visą jų pokalbį atydziai sekė. Ji jautė lyg jos širdis būtų sustojus plakti. Ji net nekvėpavo, bet kraujas jos smilkinuose lyg kūjais daužėsi. Keletą minučių ji jautėsi, kaip suparaližuota. Vėliau baimė ją pažadino. Užsime tusi tik skarą ir vienu sujonu išbėgo į lauką.

Mikelis Endrulis prie kalėjimo sienos gulėjo nejudėdamas. Žmonės mėgino jį kelti, bet jo galva nusviro. Jo kaušas buvo sproges ir iš burnos veržėsi kraujas.

Ieva verkdamą griuvo ant lavono. Ji taip stipriai jį apkabino, kad ten esantys vyrai vos pajėgė ją nuo jo atplėsti. Tada ji neteko jėgų ir atsparos. Ją reikėjo nešti nugabenti į kambarį. Ji dabar į jokių klausimų niekam neatsakinėjo, tik susirietus tupėjo kampe ir verkšlėno.

Taip ją keletą savaičių laikė kalėjime, bet vėliau išleido, nes gydytojas nustatė, kad ji dvasiškai visiškai pakrikus. Kalėjimo administracija apie įvykį pranešė jos seseriai ir netrukus atvyko Grilius ir parsivežė ją

namo.

Po kelių mėnesių gimė jos vaikas. Buvo berniukas ir dar prieš krikštynas jį pavadinė Mikeliu. Namiškiai tikėjosi, kad jos sveikata pasitaisys ir ji galės savo sūnų tinkamai auginti ir auklėti. Tačiau jos sveikata vis blogėjo. Ji pradėjo visų bijoti ir pasidarė nesukalbama. Ji savo kūdikį nuolatos laikė ant rankų ir nieko prie jo neprileido. Naktį dažnai pašokdavo ir rėkdama spaudė kūdikį prie krūtų. Jei kas norėdavo prie jo priartėti, ji kaip pikta katė tą sekiodavo akimis. Jai atrodė, kad norima kūdikį iš jos atimti. Gaidulienei užtekdavo tik tarpduryje pasirodyti, kai ji šokdavo ir drebdama rėkdavo kiek išgalėdama. Iš jos elgesio ir kalbos buvo galima suprasti, kad ji kankinama minties, jog norima jos kūdikį atiduoti į kalėjimą, kur jis turės už savo tėvo nuodėmes kalėti. Jai vaide nosi kalėjimas, Mikelio kamera ir prie jo lovos lopšys. Matydavo po čiužiniu paslėptus retėžius ir vis girdėdavo tekinant kirvį – čir, čir...

Galiausiai jai atrodė kad ir ant jos rankų kūdikis nesaugus. Ji slapta išsinešusi slėpdavo jį tai kameroje, tai klėtyje ar šiene. Reikėdavo ištisas valandas to kūdikio ieškoti. Vaiko gyvybei net grėsė pavojus ir namiškiai tada nutarė jį jėga iš jos atimti.

Kartą suradus paslėptą vaiką, jis jai daugiau nebuvo gražintas. Jai nepastebint jį nunešė jos seseriai. Tik sekančią dieną jį pradėjo pati ieškoti.

– Tu gerai vaiką paslėpei, – sakė jos sesuo, – tad gali dabar būti rami. Teismo ponai jo nerai.

Ieva su šypsena į ją pažiūrėjo ir palingavus galva pritarė:

– Ne, jie jo nerai. Dabar ji buvo visiškai rami ir savyje užsidarius. Kartais ištisas valandas švytuodavo su tuščiu lopšiu. Tai buvo jos vienintelis užsiėmimas.

Po metų jį pasiligojo, jos svoris staiga krito. Maitinti ją beveik prievarta reikėdavo.

Vieną rytą rado ją negyvą. Jos šalta ranka buvo atsirėmusi į lopšio kraštą.

(Pabaiga)

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro paskutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

Hartfordo "Berželio" tautinių šokių grupės, 20 metų sukaktuviniame koncerte, šių metų vasario 8-tą dieną, šoka vaikų ratelis.

KŪRYBA IR MOKSLAS

MOTERYS VYTAUTO DIDŽIOJO GYVENIME

Dr. Vincas Kryževičius

Kaip apie Gedimino kilnę, taip ir apie Vytauto romaną su Karačevo kunigaikštine, gandrą platino jau pagarsėjęs paskalų skleidėjas Dugošas, kaltindamas Vytautą, negalintį ilgesnį laiką apsieiti be moterų. O kitoje metraščio vietoje tas pats Dugošas prieštaraudamas pats sau jau vaizduoja Vytautą doros ir santūrumo pavyzdžiu. Pasak Dugošo, Vytautas gynė ketvirtąją Jogailos žmoną karalienę Sofiją, kad negarbės šešėlis ne kristų ant karališkųjų namų. Ir vėliau tas pats Dugošas net vadina Vytautą didžios ir gailingos sielos žmogumi, dorovės skleidėju. Į visa tai atsižvelgiant, galima padaryti išvadą, kad Dugošas platino vokiečių inspirotą šmeižtą, kurio tikslas Europos akyse pajuodinti Vytautą ir Lietuvą.

Apie antrąją Vytauto žmoną Julijoną istorijos šaltiniai beveik nieko nepasako. Tik aišku, kad ji nepasizymėjo savo tetos, kunigaikštienės Onos protu ir išmintimi, neturėjo jokios įtakos Vytauto politikai. Beje, įpėdinio Vytautui ji nepaliko. O ir pats Vytautas su kunigaikštine Julijona elgėsi kitaip negu su Ona. Kai kartą Vytautas savo žmonos Julijonos akivaizdoje mylimam notarui pado vανοjo šimtą markių, pastaroji nusistebėjo tokiu vyro dosnumu. Tai išgirdęs Vytautas, liepęs notarui pridėti dar vieną šimtą markių, ir, kol žmona nesiliovė vyrui prieštarausi, notarui buvę išmokėta 800 markių. Tuomet Julijona įsitikinusi, kad tik savo tylėjimu ji tegalėsianti užkirsti kelią kunigaikščio išlaidumui ir pinigų švaistymui, į kunigaikščio reikalus atvirai nebesikišdavo.

Tas pats Dugošas pasakoja apie gana sudėtingą atvejį, kuris atskleidė kunigaikštienės Julijonos gilų rūpinimąsi ne tik Vytautu, bet ir Lietuvos reikalais. Kas iš istorikų nežino, kad Krokuvos vyskupas Zbignevas Olesnickis buvo aršiausias Vytauto priešas. Ir štai 1430 m. Vytautui sunkiai susirgus, kunigaikštienė Julijona padarė sudėtingą diplomatinį manevrą. Ji minėtam vyskupui pasiūlė visus jos surinktus turtus – auksą, sidabrą ir brangiuosius ak-

menis – nuvežti Lenkijon ir ten juos saugoti, kad "ji turėtų iš ko gyventi ir kaip dera verstis" (pro Ducissae praefatae victu et statu) bėdai ištikus. Julijonos mirties atveju tuos turtus vyskupas galėtų panaudoti labdarai ar kam tik norėtų.

Kaip nebūtų keista, žemiškos gėrybės gana neabejingas vyskupas atsiskė didžiosios kunigaikštienės siūlyto sandėrio. Tikriausiai gudrus politikas Olesnickis perprato Julijonos siekius. Net Dugošas atmeta prielaidą, kad toks kunigaikštienės poelgis buvo pagrįstas jos egoistiniais siekiais. Jeigu net pats Jogaila pritarė Vytauto troškimui karūnuotis, jei daugelį lenkų ponų buvo galima prikalbėti, kad jie tam neprieštarautų, tai nepalenkiamas liko tik vienas galingas politikas – Krokuvos vyskupas. Todėl kunigaikštienė Julijona ryžosi papirkti Olesnickį brangenybėmis, kurių kunigaikščio dvare buvo į valias.

Mes mažai žinome apie tai, kaip tais laikais gyveno mūsų kunigaikščiai. Sprendžiant iš išlikusių raštų, kuriuose žymėtos įvairios dovanos, gaunamos ir kitiems duodamos, galima padaryti išvadą, kad Vytautas buvo ypač dosnus. Vien siekdamas gauti sutikimą vainikuotis, Vytautas Vokietijos imperatoriui Zigmantui Liuksemburgiečiui siunčia šimtus žirgų, medžioklinių šunų, sakalų, tūkstančius brangių kailių – šermuonėlių, sabalų ir kt., įvairių ginklų, šarvų, balnų ir viskas paauksuota ar pasidabruota, brangakmeniais nusagstyta. Tas rodo Vytauto dvarą buvus turtingą. Šaltiniuose ir svečių prisiminimuose aprašoma, kaip Vy-

tauto pilyse stalai buvo apklojami plonų linų staltiesėmis, menėse kabojo auksu išsiuvinėti rankšluosčiai. Garsėjo kažkokie ypatingi "lietuviški apsiaustai", saciano batukai ir kailiukais pamuštos, perlais siuvinėtos pirštinės, rytietiški kilimai, šilkų brokatų, atlaso, ritiniai įvairių mezginių, olandiškos gelumbės, o ypač papuošalai – brangenybės, žiedai, grandinėlės, segės. Vytautas su žmona Jogailos pirmagimei dukrai pasiuntė sidabrinį lopšį, o Jogaila jam atsilygino purpuriniais iškilmų rūbais.

Tokiomis sąlygomis gyvendamos, tiek kunigaikštienė Ona, tiek kunigaikštienė Julijona mėgo puostis. Dovanų, ypač iš Ordino, kunigaikštienės gaudavo gausiai. Lietuvoje besilankančios kitataučiai pažymėdavo, kad Lietuvos Didžiojo kunigaikščio rūmų papročiai ir žmonių apranga mažai tesiskyrė nuo ano meto Europos rūmų. Šia proga vertėtų pridurti, kad savo papuošalų, pagamintų talentingų lietuvių meistrų rankomis, originalumu, Lietuvos kunigaikštienės garsėjo pasaulyje.

Taigi, disponuodama gausybe turtų ir brangenybių, didžioji kunigaikštienė Julijona su Vytauto žinia ir pritarimu ir ryžosi papirkti Zbignevą Olesnickį. Minėtas Dugošas aprašo, kad Julijona "savo vyrą labai mylėjusi: prie jo mirties patalo ji verkusi gailiausiomis ašaromis".

Vytauto biografas Antanas Prochaska vadina Julijoną išdidžia, "ji kursčius Vytautą link karališkosios karūnos" (Byla to pani dumna, ona to podmawiała męža do wzięcia korony"). Visi šaltiniai liudija tą patį: Julijona buvo pasiryžusi viską, kas jai brangiausia paaukoti mylimam vyrui ir lietuvių tautai. O anuo metu Lietuvos šviesuomenei svarbiausia buvo atpalaiduoti Lietuva nuo ryšių su Lenki-

ja. Prie to prisidėti troško ir tikra lietuvaite – didžioji kunigaikštienė Julijona.

Koks buvo tolesnis didžiosios kunigaikštienės Julijonos likimas po Vytauto mirties, istoriniai šaltiniai nutyli. Spėjama, kad Julijona mirė jai paskirtose valdose, greit buvo visų pamiršta. Deja, nežinoma jos tikslios mirimo dienos ir vietos.

Niekas negali paneigti, kad Vytauto Didžiojo gyvenime ženklus buvo ir jos dukros Sofijos vaidmuo. Užsiminę apie Sofiją, pereiname prie atskiros ir sudėtingos Vytauto vaikų temos.

Istoriko Teodoro Narbuto nuomone, pareikšta apie Vytauto šeimą "Lietuvių tautos darbų (Dzieje narodu litwewskiego) VI-ame tome, Vytautas turėjęs tris žmonas ir keturis vaikus: pirmąją dukterį Sofiją, pagimdytą jo tariamiosios žmonos Marijos Oprasijos arba Marijos Prakšados; antrąją dukterį Raką ir du sūnus – Joną ir Jurgį. Onos pagimdytus ir vokiečių nunuodytus Karaliaučiuje. Mano giliu įsitikinimu ši nuomonė neteisinga. Jono iš Posilgės pateikta žinia, kad tarp 1390 m. Vytauto antra kartą Ordinui išsiųstų įkaitų buvę kunigaikštis Jurgis ir kunigaikštis Jonas, kurių vardai vokiečių kronikose daugiau nebeminimi, vargu ar reiškia, kad jiedu buvo Vytauto sūnūs. Žinodami, kad Vytautas labai norėjo turėti įpėdinius, galime neabejoti, kad savo vaikų nužudymo fakto jis niekada nebūtų pamiršęs, jį būtų panaudojęs diplomatinėse kovose su Ordinui. Tačiau apie minėtą faktą pats Vytautas niekur neušsimena, apie tai tyli ir lenkų kronikos. Greičiausiai tokio fakto iš viso nebuvo. Tai metraštininko Simano Grunau lakios fantazijos vaisius. Nemėgdamas vokiečių ordino, jis jam priskyrė aibes būtų ir nebūtų piktadarysčių.

Taigi istoriškai pagrįstai galime kalbėti tik apie vienintelį Vytauto ir jo žmonos Onos vaiką – dukterį Sofiją, tiksliau – apie Sofiją Vytautaitę.

Sofija – viena iš ryškiausių Vytauto laikų moteris, kurios vardas glaudžiai susijęs su Makvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos audringiausiu laikotarpiu, glaudžiai persipynusiu ir su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorija. Tad atverskime ir šį ryškų Lietuvos kunigaikštystės istorijos puslapį. Kas jinai – Sofija Vytautaitė?

Kunigaikštis Vytautas savo politikoje laviruodamas tarp Vakarų ir Rytų labai sumaniai ištekino (gal net paaukojo) savo dukterį Sofiją už Maskvos Didžiojo kunigaikščio Vasilijaus Dimitrijaus Doniečio sūnaus. Kiek Sofija tekėdama turėjo metų, šaltiniuose nėra pažymėta. Tai buvo bene sunkiausi Vytauto valdymo metai. Jam teko spręsti dar Mindaugo pradėtą Europos gelbėjimo nuo totorių jungo misiją. Net ir po totorių pralaimėto Kulikovo mūšio ordos jėgos dar nebuvo palaužtos. Chanas Tochtamyšas, greitai sumušęs maskolius, vėl atstatė savo valdžią Rusų žemėse. Totoriai sulaukė ir Dimitrijaus derėtis atsistatę sūnų Vasilijų. Tačiau pastarajam pavyko pabėgti į Vytauto valdomą Volynę ir susitarti dėl Sofijos rankos. Busimasis Maskvos valdovas Vytautui buvo parankus.

Vytautui antrą kartą pasiitraukus į Vokiečių ordiną, kartu su juo nuvyko ir Sofija.

(Sekančiam numeryje pabaiga)

ADOPTION:

LOVING CATHOLIC COUPLE WISHES TO ADOPT YOUR NEWBORN, INTO A HOME FILLED WITH SECURITY, HAPPINESS AND LOVE. CONFIDENTIAL (LEGAL) EXPENSES PAID. CALL KATHY AND MICHAEL COLLECT 914-763-6033

(4-14)

Cardinal

EUCLID RETIREMENT VILLAGE

Today's Best Value in Senior Living

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24-hour security
- Planned activities
- Free Transportation
- 24-hour Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals

CALL TODAY FOR A BRIEF TOUR AND FREE LUNCH

25900 Euclid Ave.

Euclid, Ohio 44132

(216) 261-8383

DĖMESIO

viltis

Tai savaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Rimanto Smetonos. VILTIS ieško paramos ir prenumetatorių JAV valstybėse.

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką

519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068

Tel. 708-823-3607

KUR MES BUVOM – KUR MES EINAM?

Sigutė Šnipaitė

Straipsnio autorė Sigutė Šnipaitė ir Andrius Dilba laiko užrašą "A Free Lithuania" 1992 m. vasario 14 iškeliant naują trispalvę prie City Hall Bostone.

Prieš dvi dienas, Vasario 14, Bostono miesto centre iškėlėme Lietuvos vėliavą. Iškėlėme seną kiek apiplyšusią kuri jau 40 metų kiekvieną vasario mėnesį plevėsavo City Hall aikštėje.

Stovėdama ir klausydamas mūsų gero draugo Albert O'Neil, kaip visada mums kalbant širdingus ir net kontroversinius paramos žodžius, staiga supratau, kad Lietuva tikrai laisva. Aišku, jau prieš kelis mėnesius Amerikos valdžia tai pripažino ir net Baltijos kraštus pakvietė į United Nations. Aš pati tai visiems pasakojau ir kartu su draugais džiaugiaus, bet iki šio momento tikrai nesupratau tos Lietuvos laisvės.

Aikštėje, ceremonijoms vykstant, galvojau: ir vėl čia esu taip, kaip šimtą kartų anksčiau, toj pačioj aikštėj, laikant tą pačią vėliavą, žiūrėję į tuos pačius veidus, klausau vis tų pačių kalbų.

Jau po tiek demonstracijų ir minėjimų akys nebe matė spalvotų trispalvių plevesuojant aukštai danguje, ausys nebegirdėjo kalbų minint mūsų tėvynę ir laisvę, pirštai nebe jautė rankom padarytų plakatų.

Jau seniai, panašūs minėjimai pasidarė beveik mechaniški. Per paskutinius metus šimtų sykių tokius

renginius reikėjo sumesti žaibo greitumu, bandant sužadinti spaudą ir politikierius. Aišku, dirbome nes norėjome, ir giliai širdyse augo mums meilė tėvų gimtam kraštui, bet įvykiai taip greitai ir dažnai vyko, kad retai net ir buvo laiko giliau pagalvoti, kodėl tikrai mes vis renkamės ir aukojamės tam kraštui Lietuvai.

Penktadienį, Vasario 14, buvo visai kitokia diena. Taip, žinau, buvo Valentino diena, kai visų širdys suminkštėja ir mintys kur nors debesyse skraido, bet Cupido strėlės dar man nepataikė ir pasaulis man neatrodė puišus ir gražus, jis tik pasirodė tikras.

Šią dieną atydziai išklausiau kalbėtojų žodžius, ausyse kiekvienas žodis aiškiai skambėjo. Rankose laikydama naują vėliavą, ant jos naujas užrašas "A FREE LITHUANIA", pirštai tiesiog nenorėjo jos paleisti. Žiūrėdama į susirinkusius rodė, lyg pirmą kartą šiuos veidus matau. Tai stovėjo prieš mane saujelė pasišventusių ir pasiryžusių žmonių. Šios dienos šviesoj galėjau beveik suskaičiuoti jų kiekvieną sidabrinį plauką ir išskaityti kiekvieną rūpesčio raukšlę. Kiekvienos akys pilnos ryžto, bet ir ašarų, sekė tą apiplyšusią senąją tri-

spalvę, kai ji paskutinį kartą pakilo vėliavos stiebu. Matot, šiais metais, miesto centre ceremonija truputį skyrėsi. Senoji trispalvė buvo iškelta ir nuleista, o gale programos naujoji trispalvė pakrikštyta ir iškelta, dar 40 metų plevėsuoti ir lydėti mus nauju keliu.

Senoji vėliava 40 metų senumo, kaip senas išvargęs kareivis, pargrįžęs namo iš ilgo karo, nusileido paskutinį kartą aukštuoju vėliavos stiebu. Apiplyšusi ir išblukusi, ji man davė suprasti kur mes tiek ilgai buvom.

Pereitus 40 metų mes buvom kovoj. Šitie žilaplaukiai, stovintieji priešais mane – šios kovos generolai. Apsiginklavę organizacijom, mokyklom ir bendruomenėm.

Šie generolai išauklėjo nemažai kareivėlių. Kareivėliai – tai mes, vaikai, o jūs, tėveliai ir seneliai – tai šios kovos generolai.

Ir, drauge su vėliava, širdyse degė neužgestanti meilė šiam kraštui – Lietuvai. Juk kariavom visi už tėvų žemės išlaisvinimą. Ir štai, tėvų žemė jau laisva.

Iškeliant naują, skaidrią, ryškią trispalvę, stebėjau, kaip ji pirmą kartą kilo vėliavos stiebu į padangę. Generalų vadovaujama kovą laimėjus, senoji trispalvė jau nebeplėvesuos. Keldama naująją trispalvę, savęs pasi klausiau, tai ką mes dabar darom, kur mes dabar einam? Pasižiūrėjau dar kartą į tą saujelę pasišventusių ir pasiryžusių žmonių. Saulės šviesoj, sidabro galvos pasirodė beveik auksinės, o rūpesčių raukšlės pasikeitė į šypsenas.

Su šiom šypsenom, žinojau, – vėl einam į kovą. Dabar einam išlaisvinti pačias Lietuvos institucijas – mokslo, ekonomiką, ekologiją, vaikus. Persiginkluojam naujom organizacijom, šviežiom bendruomenėm, jaunais generolais.

Senelių ir tėvėlių kova jau laimėta. Jų gimtinės jau laisvos. Dabar sekime naujos vėliavos kelią, kareivėliai, stokim vėl į kovą, ši kartą vedant jau savo vai-

NAUJASIS VILNIAUS PLANAS

Gediminas Indreika

Prieš porą savaitių man teko pamatyti naujai išleistą Vilniaus miesto planą. Patraukliame viršelyje Šv. Onos bažnyčios atvaizdas ir Lietuvos trispalvė, tai galvojau, kad pagaliau čia bus pirmasis Vilniaus planas, kuris tinkamai pristatys Vilnių. Bet koks buvo nusivylimas, kai pamačiau redaktorių pavardes: L. Škuratov, G. Petersons, ir T. Grek. Nei vieno lietuvio. Nors spausdintas 1991 metų pabaigoj, leidėjo teisės priklausė T.S.R.S. Geodezijai Mas kvoje.

Pradėjau žiūrėti gatvių vardus, ir per 15 minučių su radau 12 klaidų. Pavyzdžiai: Bielinio atspausa Bėlinio, Riovonių atspausa Rivonių, Ramunių atspausa Raminių, Rukiliškių atspausa Rulikiškių – šią pastarąją klaidą jau buvo padarę 1987 m. rusiškame Vilniaus plane, ir dabar visur kartoją.

Kitos klaidos tai Vilniaus "deputatų" kaltė, nes jie atlietuvindami gatvių vardus juos davė ne tom gatvėm. Pavyzdžiai: Šv. Petro ir Povilo gatvę pakrikštijo

kus. Jei gerai kovosim – atstatisim tėvų žemę, tik senieji generolai mums padėkit. Ir talkinami stebėkit, kaip jūsų išauklėti kareivėliai dirba ir atstatis kas sugriauta, kaip puoš tėvų gimtą žemę, kad ji taptų mūsų visų galingas kraštas.

Mykolo Paco vardu, Jėzuitų gatvę praminė Totorių. Ketur paliko sovietų primestus vardus: Vlodo Putvio gatvę tebėra Gagarino, Šv. Pilypo tebėra Šermukšnių, Nikodemio gatvę palikta Lapų, Traidenio palikta Kupalos, tebėra Černiakovskio gatvė. Nors Leningrado žmonės atgavo Šv. Peterburgo vardą, Vilniečiams sunkiau atgauti Šv. Kristupą savo herbe. Niekur šiame Vilniaus plane nerastit miesto herbo. Senoje miesto dalyje neberastit Martyno Mažvydo gatvės, bet Maksimas Gorkis vėl gavo sau gatvę naujoje Vilniaus dalyje.

Kokia ironija, kad dar parodyti Lenino ir generolo Černiakovskio paminklai. Su įdomumu atkreipiu dėmesį į parodytą partizanams paminklą prie Pylimo gatvės – bet paaiškėja, kad čia paminklas "kovotojams prieš fašistinius okupantus."

Nors nepriklausoma Lietuva šiandien turi svarbesnių rūpesčių atstatant Lietuvos institucijas, šis uždarosios akcinės bendrovės "Nauda" išleistas Vilniaus miesto planas yra pasitarnavimas okupantui. Jis gali pakenkti turistų ir pačių lietuvių supratimui, ką Lietuva laiko savo krašto didvyriais.

*Skaitykit ir platinkit
DIRVA*

romuva / jav

Leidinėlis senojo lietuvių baltiškojo tikėjimo puoselėjimui. Leidėjas: Lietuvių etninė religinė bendruomenė Romuva JAV-ėse. Redaktorius: Dr. Audrius Dundzila (Vytauto Didžiojo Universitetas, Daukanto 28, 3000 Kaunas, Lietuva). Administratorė: Vilija (Box 193, Postal Station U. The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 5P1 Canada). Kaina: 1.50 US\$. Prenumerata: 4 US\$ JAV-ėse, 6 US\$ kitur.

"Saujelė pasišventusių ir pasiryžusių žmonių" palydi 40 metų senumo vėliavos nuleidimą ir naujosios pakėlimą, City Hall Plaza Bostone, 1992 m. vasario 14 d.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

KOVO VIENUOLIKTOSIOS MINĖJIMAS LOS ANGELES MIESTE

Rūta Sakienė

Antrąją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį Los Angeles lietuviai gražiai ir džiaugsmingai paminėjo sekmadienį, kovo 15-tą dieną. Šventė pradėta Šv. Mišiomis, po kurių vyko akademija Šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengėjai Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių Bendruomenė ir Tautos Fondas.

Programą sklandžiai pravedė du mūsų jaunieji veikėjai Dalytė (Dalė) Trotmanaitė ir Auris Jarašūnas. Įvado žodį tarė Los Angeles Bendruomenės apylinkės pirmininkas dr. Rolandas Giedraitis. Kalbėjo konsulas Vytautas Čekanauskas. Atsistojimu pagerbti kovoję už Lietuvos nepriklausomybę. Pristatyti garbės svečiai... Estijos konsulas (Latvijos konsulas negalėjo dalyvauti), mūsų žymieji veikėjai, svečiai iš Lietuvos.

Meninėje dalyje pusvalandžio programoje išgirdome pagarsėjusią liaudies dainų atlikėją iš Lietuvos Veroniką Povilionienę ir mūsų populiariuosius "dainuojančius inžinierius" – Rimantą Dabšį, Emanuelį Jarašūną, Antaną Polikaitį ir Bronių Seliuką, akompanuojant muzikui Raimondai Apeikytei.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas, svečias iš Lietuvos, Sąjūdžio veikėjas, Aukščiausios Tarybos deputatas, priklausantis Nuosaukiųjų Frakcijai, pagarsėjęs dramaturgas, kurio veikalu yra išversta į penkiolika kalbų – Kazys Saja. Publika tuoj pajuto, kad prie mikrofono priėjo žodžio menininkas. Suglaustoj ir neilgoj savo kalboj prelegantas vaizdžiai ir su įdomiais palyginimais palietė Lietuvos vargo kelią, atsikūrimo periodą. Nepagailėjo gražių ir

dėkingų žodžių lietuviškai išeivijai, kurie iš šio kalbėtojo lūpų skambėjo nuoširdžiai ir santūriai. Po kalbos prelegentas atsakinėjo į susirinkusių klausimus. Čia vėl jautėsi geras pasiruošimas, padėties žinojimas ir greita orientacija. Po minėjimo vaisės apatinėje salėje.

LIETUVOS GENERALINIO GARBĖS KONSULO VYTAUTO ČEKANAUSKO ŽODIS

Vieno mėnesio laikotarpyje Lietuva iškilmingai paminėjo dvi mūsų tautai taip reikšmingas sukaktis. Pirmoji priminė mums modernios Lietuvos valstybės sukūrimą, antroji – jos iš griuvėsių naują prisikėlimą. Abiem atvejais tai buvo didelis mūsų tautos laimėjimas, užsitarnavęs pagarbą pasaulio tautų bei nepriklausomų valstybių tarpe. Tai įvyko dar šiame šimtmečiu, kuris, savo skubotumu į atominį amžių, vos nesunaikino tautos, ilgus laikus gynusios ir saugojusios Europą nuo antplūdžio iš rytų.

Šiandien Lietuva, nors dar ir sunkiai sužalota, tačiau pamažu tvarstydama savo žaizdas, žiūri į ateitį su tvirtu pasitikėjimu savimi, jog didesnės kliūtys buvo nugalėtos, kai vienai reikėjo grumtis su didžiausiu žmonių priešu – sovietine komunistine sistema ir jos Lietuvai primesta vergija. Ir šios dienos vargai ir nedaugelis, kaip dideli jie bebūtų, negali prilygti tiems sunkumams, kuriuos didelė tautos dalis iškentėjo ištėrime, kalėjimuose ir pačioje tėvynėje.

Deja, dar vis yra žmonių, kuriems tarnavimams kitiems dievams, civilizuoto pasaulio stabams, stovi aukščiau savo tautos idealų, ir

jie daro viską, kad tik šie pirmieji laisvėjančios Lietuvos žingsniai būtų kuo sunkiausi, kuo skaudžiausi ir kad juos lydėtų nepasisekimas ir tuo pat neviltis tikėjimu į geresnį rytojų.

Brangią Lietuvos žemelę šiandien dar trypia tūkstančiai gerai ginkluotų svetimų šalių kareivių, kurie kiekvienu momentu gali vėl pasipilti po visus Lietuvos kampus kaip tai įvyko 1940 metų birželį. Paskutinės žinios iš buvusios Sovietų Sąjungos kelia nerimą ne tik mums, bet ir visam pasauliui. Raudonasis maras dar nėra sunaikintas. Jo buvę išpažinėjai kelia galvas ir balsus Maskvoje, o kariuomenė judina savo muskulus Baltijos kraštuose, ypač Lietuvoje, į kur vakar buvo atsiųstas naujas parašiutininkų dalinys, pažeidžiant esamus tuo reikalu tarpvalstybinius susitarimus su Rusija. O dar taip neseniai su didžiausiu pasigarsinimu išvyko iš Lietuvos pirmieji okupacinės kariuomenės daliniai – visa šimtinė kareivių – duodant viltį, kad pagaliau ilgai lauktas momentas jau atėjo – maskoliai nešdinasi namo. Deja, tai kol kas tik vėžio isatorija – vienas žingsnis pirmyn, o du atgal. Ir tai vyksta visose su Maskva susijusiose derybose.

Lietuvos vyriausybė šią naują bandymo valandą kreipėsi į visus Lietuvos gyventojus nepasimesti, likti drausmingais kaip ir ankstyvesniais atvejais. Tokios pat drausmės esame reikalingi ir mes, ne tik šiandien, ne tik rytoj, bet dar ir tolimoj ateityje, nes Lietuvos nepriklausomybės žiedas tik tepradeda skleisti ir jis bus ilgai reikalingas atydžios mūsų visų priežiūrai.

Tikėkime, jog visų mūsų nuoširdžiomis pastangomis ir Dievo pagalba tėvynė Lietuva išgyvens visas jai dar skirtas sunkias valandas, tuo įrodydama, kad kovo 11-tosios sprendimas numes

Sigutė Bankaitytė – Andrew, Grandinėles studentų grupėje veda mankštos pratimus ir padeda mergaitėms pasirodymų metu pasiruošti scenai. Ji dalyvaus Mažajoje šokių šventėje Clevelande, kur pasirodys Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vaikai, Grandinėles studentų ir veteranų šokėjai. Po koncerto, Sigutė praves tautinius ratelius DMNP parapijos kavinėje.

Balandžio 25 d., Atvelykio šeštadienyje, 7:30 v.v., turėtų suširinti į DMNP parapijos auditoriją visi, kurie metų metais rėmė Clevelando šokėjus, vykstančius į Išeivijos šokių šventes.

Bilietai po 7 ir 10 dolerių gaunami DMNP parapijoje sekmadieniais po mišių.

TAUTINIŲ NAMŲ IR TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAI

Vėl atėjo tasai metų laikas, kai organizacijos šaukia susirinkimus, duoda apyskaitas, renka "naują valdžią". Pereitam sekmadieniui, kovo 22-ai dienai, Los Angeles lietuviai (nors persiplėšk) gavo net keturis tokius pakvietimus.

DU SUSIRINKIMAI, vienas tuoj po kito, vyko Tautiniuose Namuose. Pirmiausia – Tautinių Namų metinis susirinkimas. Po Broniaus Dūdos perskaityto

ti 50 metų slėgusius tautą vergijos pančius, buvo tikras tautos balsas, tikras jos valios pasireiškimas.

Dieve laimink Lietuvą, duok jos vadovams dvasinės stiprybės ir vesk visus Lietuvos žmones dorybės keliu į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą!

pereito susirinkimo protokolo, pirmininko Jono Petronio, išdininko Ramūno Bužėno ir Revizijos Komisijos pirmininko dr. Povilo Švarco pranešimuose paaiškėjo, kad mūsų Tautiniai Namai ne tik gyvuoja, bet ir klesti. Ne turtą krauna Los Angeles Tautiškasis židynys, bet visą pelną išskirsto lietuviškiems reikalams.

Tautiniuose Namuose įsikūręs Lietuvių Informacijos Centras ne tik naudojasi patalpomis, bet Tautinių Namų vadovybė nemokamai įvedė kompiuterius, Fax'us ir telefonus. Gi valgyklos patalpomis jau keli metai nemokamai naudojasi mūsų "senjorai". Pranešimai parodė, kad Lietuvos reikalams metų bėgyje paaukota virš \$20.000.—. Bravo, Tautiniai Namai!

Rotaciniu būdu kas met terminas baigiasi kai kuriems Tautinių Namų direktoriams, šiemet Ramūnui Bužėnui ir Aloyzui Pečiuliui, kuriuos susirinkimas plovimu vėl išrinko sekančiai kadencijai. Plovimu patvirtinta ir Revizijos Komisija.

Po Tautinių Namų susirinkimo greitą-trupą susirinkimą sušaukė ALT S-gos L.A. skyriaus pirmininkė Liucija Mazeikienė. Aiškinasi Seimo ir į jį kelionės reikalais, paskirti keturi atstovai. Atrodo, kad iš Los Angeles į S-gos Seimą St. Petersburg, Floridoje gegužės mėnesį keliauja bene penkio lika tautininkų.

Po susirinkimų visi buvo skaniai ir skalsiai pavaišinti.
Rūta Sakienė

Pirmoj nuotraukoj: Los Angeles Tautinių namų direktoriai: Vincas Juodvalkis, pirm Jonas Petronis, Bronius Dūda, Ramūnas Bužėnas ir Aloyzas Pečiulis. Antroj nuotraukoj: Los Angeles Tautinių namų Revizijos komisija: Virgilijus Kasputis, Antanas Mazeika ir dr. Povilas Švarcas.

Rūtos Sakienės nuotr.

AR PILIETYBĖ YRA BŪTINA LIETUVYBĖS SALYGA?

Vytautas Skuodis

3. Dvigubos Pilietybės Problema

Atrodo, kad daugiausiai reiškia nepasitenkinimą tie išeiviai, kurie turi kitos valstybės pilietybę. Jiems dabar iškilo dilema: atsisakyti turimos pilietybės ir priimti Lietuvos pilietybę arba ir toliau pasilikti piliečiu tikrai tos valstybės, kuri savo pilietybę jiems yra suteikusi. Betgi labai daug išeivijoje gyvenančių ir turinčių kitos šalies pilietybę gali pasinaudoti Lietuvos pilietybės įstatyme numatyta ir dvigubos pilietybės turėjimo išimtimi.

Deja, kai kas į reikalą atlikti tam tikrus formalumus Lietuvos Respublikos pilietybei gauti žiūri kaip į savo asmens ižeidimą, ir neva reikšdami solidarumą, neno ri išsiskirti iš visos išeivijos masės, kurios nemaža dalis nieko gero nėra padariusi nei išeivijai nei Lietuvai. Tokiems ir toji Lietuvos pilietybė būtų visai nereikalinga, jeigu ji neduotų materialinės naudos – Lietuvoje įgyti kokį nors nekilnojamą turimą.

O išsižeisti dėl taikomų išimčių ir privilegijų, kuriomis galima pasinaudoti nereikėtų, nes ir Lietuvoje visi, prieš gaudami Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimus, turėjo atlikti tam tikrus formalumus. Nereikėtų taip pat kalbėti ir už visus, nes juk dažnokai išeivijos spaudoje nusiskundžiama, kad lietuviškoje veikloje dalyvauja tikrai vos keli procentai visų lietuvių kilmės vieno ar kito krašto žmonių.

Manoma, kad Amerikoje gyvena arti milijono lietuvių kilmės gyventojų, tuo tarpu, kaip tvirtina Bronius Nainys, lietuvišku gyvenimu domisi tik apie 30 tūkstančių žmonių (Draugas, 1992.III.7). Amerikos lietuvių "sostinėje" Čikagoje yra 100-120 tūkstančių lietuvių kilmės gyventojų, tuo tarpu paskutiniaisiais metais į demonstracijas to miesto centre dažnai susirinkdavo vos keli šimtai, ir dažniausiai vis tie patys lietuviai. Faktai iškalingi, tačiau Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas numato lengvatas pilietybę gauti ir visam tam milijonui Amerikos gyventojų, jeigu kas to panorėtų, ir jeigu jie save dar laiko lietuviais.

Kodėl Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas, neskaitant išimčių, nepripažįsta dvigubos pilietybės? Objektiviai į šį klausimą

žiūrintis, jau aukščiau minėtas R. Bulovas rašo: "Lenkiš kai kalbantieji gyventojai jau reikalavo, kad jiems būtų duota teisė turėti dvigubą pilietybę – Lietuvos ir Lenkijos.(...) Jeigu lietuviams būtų suteikta teisė turėti dvi gubą pilietybę, tai lenkai reikalautų to paties." (Tėvis kės žiburiai, 1992.II.18).

Klysta A. Budreckis manydamas, kad lenkai, kurie repatrijavę iš Lietuvos pokario metais, neturi pagrindo reikalauti Lietuvos pilietybės sugrąžinimo (Dirva, 1992.I.16). Jie visi, taip pat ir jų vaikai bei vaikaičiai, lengvai gali įrodyti, kad jie pasinaudojo repatriacija tik kaip priemone išvengti Sovietų represijų ir teroro. Juk tuo pačiu savo laisvorišką pasitraukimą iš Lietuvos motyvuoja ir lietuviai, karo metais išvykę iš Lietuvos.

Jonas Siaurukas klausia:

"Ar pritarsime dvigubai pilietybei ir atversime duris vokiečių ekspansijai Klaipėdos krašte? Ar leisime užsieniečiams parduoti Lietuvos žemę ir patys tapsime indėnais savo šalyje?" (Lietuvos žinios, 1992.I.31-II.3). Savo laiku Vokietijos valdžia skatindama Klaipėdos krašto žmonių repatriaciją, taip pat gerai žinojo kas jų laukia Sovietų okupacijos sąlygomis. Taigi, dvigubos pilietybės pripažinimo atveju, daug vokiečių panorėtų tapti Lietuvos piliečiais, kad atgautų tėvų ir senelių nekilnojamą turimą.

Lietuvos Valstybės kontrolierius Kazimieras Uoka Detroite aiškino: "Mes negalim liberalizuoti savo pilietybės įstatymo dėl sovietų kariuomenės ir apskritai 100 tūkstančių žmonių, surištų su tos kariuomenės buvimu Lietuvoje. Jeigu liberalizavome jus atžvilgiu, tai iš karto tektų liberalizuoti ir jų atžvilgiu, kadangi įstatymai visiems veikia vienodai" (Pasaulio lietuvis, nr.2, 1992).

Dr. K. Šidlauskas suprantą "jog nepriklausomybę atstačiusi jauna Lietuvos valstybė norėjo išvengti, kad

Lietuvos piliečiais tapę jos gyventojai rusai, ukrainiečiai ir lenkai, negalėtų pasilikti Rusijos, Ukrainos arba Lenkijos pilietybes, kuriais tos valstybės galėtų rūpintis kaip Lietuvoje gyvenančiais savo piliečiais." Tačiau jis nesutinka su tuo, "kad į tokią pat kategoriją pateko ir politiniai pabėgėliai iš Lietuvos."

Autorius prisimena, kad Lietuvos Respublikos 1938 m. konstitucija nors draudė dvigubą pilietybę, tačiau nu matė išimtis. Jis cituoja: "Pilietis, įgijęs svetimą pilietybę, netenka Lietuvos pilietybės. Įstatymo numatytais atvejais pilietis, turėdamas svetimą pilietybę, gali ir nenustoti Lietuvos pilietybės." (Lietuvių balsas, 1992.II.20).

Bet gi prasme ir dabartinis Lietuvos pilietybės įstatymas nesiskiria nuo 1938 metų pilietybės įstatymo, nes abu numato dvigubos pilietybės turėjimo galimybę kaip išimtį. Todėl dr. K. Šidlauskas visai be pagrindo daro išvadą, kad "Lietuvos dabartinės valdžios sluoksniuose yra susidariusi prieš Lietuvos išeivius, o ypač prieš politinius pabėgėlius iš Lietuvos, stipri "penktoji kolona", kuriai pavyko praveisti tokį išeiviją nupilietinantį įstatymą." (Ten pat).

Samprotavimuose apie tą įstatymą jis remiasi Kęstučio K. Girmiaus straipsniu, paskelbtu laikraštyje "Atgimimas" (1991.XI.14-21) ir perspausdintu "Dirvoje" (1992.I.16). Tačiau tas Vokietijos lietuvių kritikinis straipsnis buvo parašytas 1991 m. lapkričio 10 d., kada dar tebeveikė senas, – "ta rybinis" 1989 metų Lietuvos pilietybės įstatymas, o Aukščiausioje Taryboje dar buvo svarstomi keli nauji variantai.

Viena savaite anksčiau, negu Lietuvoje, – 1991 m. lapkričio 28 d., Rusijos parlamentas priėmė pilietybės įstatymą, pagal kurį Rusijos piliečiai yra visi, kurie gyvena Rusijos teritorijoje. Pagal Paryžiaus laikraštį "Libération", tai labiausiai demokratiškas ir mažiausiai nacionalistinis principas, pagrįstas "teritorijos teise", o ne "kraujo teise". Tačiau tas įstatymas numato suteikti Rusijos pilietybę tiems

LIETUVOS AMBASADORIUI GRĮŽUS IŠ LIETUVOS

(Atkelta iš 1 psl.)

instancijoms ar kaimyninėse šalyse veikiančioms jų atstovybėms; kitame krašte panašų patarnavimą Lietuvai galėtų padaryti Latvija, o trečiame – Estija. Taip susitaupytų didokos pinigų sumos, nors, savaime suprantama, būtų ir tokių valstybių, kuriose kiekviena Baltijos šalis privalėtų būti tiesioginiai atstovaujama.

Nepaprastą išpūdį padarė antru kartu dabar matytas Vilnius. Tai "gilus miestas", teigė Ambasadorius, "jame randi vis ką nors naujo". Daug istorinės medžiagos išsaugojo žmonės tiek muziejų archyvuose, tiek asmeniškai reikšmingus objektus rinkdami, laikydami ir slėpdami. Štai – yra sausio 13 skyrius Vilniaus muziejuje, yra partizanų ir deportacijų skyrius. Yra bolševikų saugumo archyvuose išlikę kraujo prisigėrę partizanų marškiniai. Yra net suimtųjų tardymo video juostų (reikia tikėtis, galėsime jas ir mes, išeivijoje pamatyti). Nepaprastai pasikeitęs Kauno senamiestis, o tuo priemiesčiai labai iš-

rusams ir aplamai dabartinės Rusijos teritorijoje esančių vietinių tautų žmonėms, kurie gyvena kitų respublikų teritorijose, tačiau dėl jose veikiančių įstatymų negali arba nenori gauti tų respublikų pilietybės. Įstatymas numato gražinti pilietybę tik tiems emigrantams iš buvusios SSRS, kurie tos pilietybės neteko ne savo noru, t.y. ji iš jų buvo atimta. Jiems bus suteikta Rusijos pilietybė. (Russkaja myslj. 1991.XII.6. Leidžiamas Paryžiuje).

Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo kritikai gali sakyti: Rusijos įstatymai mums ne pavyzdys. Tačiau dėl šio fakto reikėtų pagalvoti ir taip. Lietuvoje yra kitataučių, kurie iš principo ar dėl kitų priežasčių Lietuvos pilietybės gauti dabar nenori. Tačiau jie nenori ir iš Lietuvos persikelti į Rusiją. Jie, žinoma, dabar gaus Rusijos piliečio pasus. O Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymą "Patobulinus" iki plataus dvigubos pilietybės įteisinimo, Lietuvoje pasilikę rusai būtinai pasinaudos teise įgyti ir antrąją. – Lietuvos pilietybę. Tie iš jų, kurie dabar turi teisę į Lietuvos pilietybę, tačiau nenori tos pilietybės įgyti, Lietuvai yra pavojingi net ir neturėdami Lietuvos pilietybės.

(Bus daugiau)

siplėtę. Puiku, kad Vytauto Didžiojo Muziejaus fondai yra išsaugoti, jie turtingi, gi visas muziejus vedamas labai rūpestingai.

Jau nebe jaunuolio akimis Ambasadorius turėjo progos pasigrožėti Čiurlioniu – jo kūrybą paliko visai naują, nepaprastą išpūdį. Tarp kitko, Ambasadorius papasakojo, kad buv. Leningrade, dabartiniame Peterburge, randasi vienas Čiurlionio paveikslas, kurį Lietuvai stengiamasi įsigyti ir parsivežti. Jo kaina, palyginus, prieinama – 17,000 dol. Gal išeivijoje atsirastų mecenatas šiam pirkiniiui, to kiai neeilinei dovanai Lietuvai?

Didelį išpūdį Ambasadoriui ir Ponai padarė žmonės Lietuvoje – jų ramumas, kantrybė, pasiryžimas. Kraštas iriasi per sunkią ekonominę burtį, tačiau žmonės kantriai stovi krautuvų eilėse ir sako "bus geriau".

Lietuvoje dabar išleidžiama daug periodikos, tai gi Lietuvos spauda stebina savo atvirumu, savo laisve. Gal būtų nėra visai tikslu valstybei leisti savo laikraštį "Lietuvos aidą". Čia gal tęsiama prieškarinė tradicija, kai anais laikais anas "Lietuvos aidas" buvo valstybės oficiozu. Tiesa, krašto vadovybei yra svarbu turėti savo laikraštį, tačiau tokia nuo savybė atneša ir kritikos.

Krašto ekonomika stovėjo ant išsišakojančio kelio: reikėjo nutarti, arba tęsti tai, kas buvo, arba persiorganizuoti – mesti buvusią santvarką, kaip kokius narkotikus. Buvo pasirinktas tas narkotikų metimo variantas. Aišku, dabar padėtis sunki, tačiau negalima vis kartoti, kad "Rytai mums duoda", negalima žiūrėti tik į Rytus. Reikia atidaryti prekybos duris su Vakara: Lietuvai reikia Vakarų kreditų, reikia vakarietiško galvojimo, net vakarietiško skonio. Gi prekybą reikia vesti su visais.

(Bus daugiau)

MAISTAS ŠV. VELYKOMS PRISTATOMAS

[NAMUS LIETUVOJE.]
55 SVARŲ: dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt., \$85.
22 SVARAI vien tik mėsos gaminių, \$85.
11 SVARŲ: dešrų, 6 dėžutės amerikietiškos kavos, \$58.
Prie visų siuntinių galim pridėti aspirino ir vitaminų.
TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

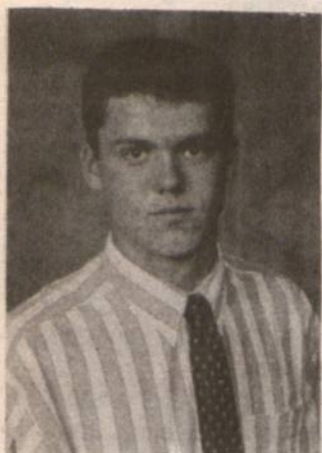
Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

JUOZAS JŪREVIČIUS – PASIŽYMĖJĘS SPORTININKAS

Juozas pradėjo sportuoti nuo 6 metų amžiaus, LSK Žaibo lengvosios atletikos prieauglio eilėse, trenerių Raimundo Sabaliausko ir Algirdo Bielskaus priežiūroje. Jau tada J.J. pasižymėjo savo veržlumu, atstovaudamas LSK Žaibą įvairiose amerikiečių lokalinėse varžybose.

Šv. Justino pradžios mokykloje, Eastlake, Ohio, 4 metus žaidė krepšinį ir 1 metus futbolą mokyklos komandose. Stipriai reiškėsi ir lengvojoje atletikoje. 1989 m. Clevelando dioclezijos finalinėse CYO katalikiškų mokyklų lengvosios atletikos pirmenybėse, laimėjo čempionatus 400 m. bėgime (54.5 sek.) ir 4 kg

Visuomet mums yra malonu matyti, kai lietuviai sportininkai pasižymi amerikiečių varžybose. Šį kartą mus pradžiugino Juozas Jurevičius, 16 metų, 6'–5" ūgio, Lake Catholic High School, Mentor, Ohio, 11-to skyriaus mokinys, pasireiškęs šį sezoną kaip išskirtinai iškilus futbolą ir krepšinio žaidėjas.

Jau 3 metai žaisdamas puolėju savo mokyklos futbolo "Varsity" komandoje, Juozas savo agresyvumu dažnai nulėmė pergalę. Šį sezoną Lake Catholic mokykla laimėjo pirmą vietą North Coast lygoje ir sezona apvainikavo Ohio valstijos čempionatu. J.J. buvo atrinktas į "All-Ohio" pirmą komandą. Taipogi buvo pirpažintas iškiliausiu North Coast Lygos žaidėju (Most Valuable Player). Lake County T.D. (Touch-Down) Club paskyrė Juozui geriausio šio sezono puolėjo trofėją. Nors Juozui dar liko vieni metai gimnazijos, jau nemažai žymių Amerikos universitetų pasiūlė futbolą stipendijas.

Stipriai pasireiškė J.J. ir krepšinyje. Jau 3 metai žaidžia Lake Catholic H.S. varsių komandoje. Yra iškiliausias savo mokyklos žaidėjas. Šį sezoną buvo atrinktas į North Coast Lygos "All-League" komandą. Jo kamuolio nuėmimo (rebound) sezono vidurkis yra 13.8, (4-ta vieta regione), o įmestų taškų – 16.0.

rutulio stūmimo (45'–4"). Tų pačių metų rudenį laimėjo pirmas vietas 100 m, 400 m ir rutulio (4 kg) rungtyse, Š. A. baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybėse Kanadoje, gaudamas iškiliausio varžovo dovaną, jaunių B (14–15 m.) klasėje. Lengv. atletikoje dar reikėsi ir pirmais metais gimnazijoje. Vėliau koncentravosi tik futbolui ir krepšiniui.

J.J. rengiasi atstovauti LSK Žaibą 42-se Š.A. lietuvių žaidynėse š.m. gegužės 8–10 d.d., Toronte, vyrų ir jaunių A krepšinyje.

Juozas yra clevelandiečių Laimos ir Viliaus Jurevičių sūnus. Jo tėvas ilgus metus žaidė krepšinį LSK Žaibo komandoje.

Tenka palinkėti Juozui sėkmės siekiant viršūnių sporto pasaulyje. *amb.*

42-SIOS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS TORONTE

Kaip jau anksčiau buvo skelbta, 42-sios Š.A. Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks 1992 m. gegužės 8, 9 ir 10 d.d., Toronte, Ont.

Pagal preliminarines registracijos davinius, 42-se žaidynėse bus vykdomos šios sporto šakos: krepšinis, tinklinis, ledo ritulys, kėgliavimas (Bowling), raketbolas (Racquetball), skvasas (Squash), lauko tenisas ir šachmatai. Anksčiau planuotos stalo teniso varžybos neįvyks dėl nepakankamo susidomėjimo.

Krepšinis vyks šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, moterų, jaunių A (1973 m. gimimo ir jaunesnių), jaunių B (1975 m. gim. ir jaun.), jaunių C (1977 m. gim. ir jaun.) ir jaunučių D (1979 m. gim. ir jaun.). Visoms vyrų A ir B krepšinio komandoms žaidimai prasidės gegužės 8 d., penktadienį vakare, Humber College, 205 Humber College Blvd., Etobicoke, Ont. Visų kitų klasių krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį, įvairiose salėse. Krepšinio varžybų vadovas bus Rimas Miečius.

Tinklinis vyks tik vyrų ir moterų klasėse, šeštadienį ir sekmadienį, York University, Tait M. Kenzie Bldg., 4700 Keele St., North York, Ont. Tinklinio vadovas – Mindau-

gas Leknickas, tel. (416)–844-7000.

Ledo ritulys vyks tik vyrų klasėje. Vieta ir dienos bus paskelbtos vėliau, nes dar nežinoma. Ledo ritulio varžybų vadovas – Rimas Kuliavas, tel. (416)–766-2996.

Galutinė dalyvių registracija – krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio privalo būti atlikta iki balandžio 15 d. imtinai, pas varžybinio k-to pirmininką, šiuo adresu: Rimas Miečius, 24 Mabelle Ave., Apt. 1206, Etobicoke, Ont. M94 4X7. Telefonas: (416)–234-0878; FAX: (416)–481-6407.

Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio registracijos, žaidynių vykdytojai praneš tvarkaraščius, sales ir kitas vėliausias informacijas.

Kėgliavimo pirmenybės bus komandinės ir individualinės.

Kėgliavimas vyks tik šeštadienį, gegužės 9 d., O'Connor Bowl West, 1100 Islington Ave. Toronto, Ont. Tel. (416)–231-7265. Pradžią 12:00 val.

Kėgliavimo registracija atliekama iki balandžio 30 d. imtinai, pas Audrą Danaitytę, 425 Mill Rd. # 10, Etobicoke, Ont. M9C 1Z2. Tel. (416)–626-8994 namų; (416)–252-4659 darbo.

Raketbolo varžybos vyks tik sekmadienį, gegužės 10 d.,

9:00 AM, Racquet 7 Fitness Academy, 401-405 West Mall, Etobicoke, Ont. Tel. (416)–622-2494; Programoje – individualinės vienetų varžybos: vyrams (neriboto amžiaus), moterims (neriboto amžiaus) ir senjorams (45 m. ir vyresniems).

Skvaso pirmenybės vyks tik šeštadienį, gegužės 9 d., 9:00 AM, Humber College. Programoje – individualinės varžybos – vyrams ir moterims (neriboto amžiaus) ir senjorams (45 m. ir vyresniems).

Raketbobo, skvaso dalyvių registracija atliekama iki gegužės 1 d. imtinai, pas šių varžybų vadovę Mrs. Sharon Akelai, 53 Oakfield Dr., Etobicoke, Ont. M8Y 1N3. Telefonas: (416)–253-0943.

Lauko teniso pirmenybių programa: Vienetai – vyrų A, vyrų B, vyrų 35–44 m., vyrų 45–54 m.; vyrų 55–64 m. vyrų virš 64 m., jaunių (žemiau 19 m.); moterų (neriboto amžiaus), moterų virš 34 m., mergaičių (Nukelta į 10 psl.)

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS LIETUVOS ATSTATYMO IR IŠEIVIJOS LIETUVIŲ REIKALAMS 1992 m. Vasario 16-osios proga aukojų

\$ 1000.--Dr. J.B. Jkrinskai	\$ 35.--O. Kallienė
\$ 200.--Dr. V. Karobliū	\$ 30.--S. Alkėnai
J.M. Mikonai	R. Apanavičiai
\$ 150.--J. Ardziai	V. Balanoci
\$ 100.--V. Brizgys	J. Budrienė
Dr. A. Cepuliai	Irel. A. Goldikovskis
V.B. Cyvai	I. Jonaitienė
J.P. Janinevičiai	S. Laniauskienė
J.F. Klimaičiai	H.M. Macijauskai
A.A. Mulioliai	L.L. Nagevičiai
A.B. Pautieniai	O. Naumanienė
J.V. Špirikaitiai	H.S. Stasai
C.I. Šatukai	\$ 25.--L. Augulienė
Dr. J. Sonta	P.P. Balčiūnai
J.M. Svarcai	M. Dulebienė
V. Valys	A.L. Gudėnai
J.O. Žilioniai	M. Ivanauskienė
\$ 85.--A. Styra	I. Janavičius
\$ 80.--Drs. D.R. Degesiai	S. Jankauskas
P.O. Žilinskai	Dr. E.B. Juodėnai
\$ 75.--Dr. A. Butkus	V.L. Kaunai
V.T. Urbaičiai	H. Kripavičius
\$ 60.--D. Mikoliūnienė	A.E. Lūžos
J. Žygas	S. Pabrinkis
\$ 50.--V.L. Apaniai	V.L. Palubinskas
R.V. Aukštuoliai	J. Pivoriūnas
M. Aukštuoliai	V.Z. Pliodžinskai
J. Balbatas	J. Račylis
M.L. Baliai	I. Stankus
P.N. Bieliniai	B.Z. Steponiai
R.I. Bublai	K. Stungienė
G.V. Bučiniai	E.R. Šilgaliai
A. Giedraitienė	S.K. Šukiai
A. Held	E.G. Varneliai
H.S. Idzeliai	J.B. Vasariai
V.J. Janušiai	A.B. Vegečiai
P. Jogas	\$ 22.--L. Tabbert
B.A. Karkliai	\$ 20.--V. Bečiulis
P.J. Klioriai	V.A. Bakūnai
R.D. Liaubai	K. Balas
Dr. V.A. Mauručiai	A. Baliūnai
O.B. Maželiai	A. Bielskus
V.A. Miškiniai	J.J. Biliūnai
G. Naktkevičienė	K. Bruočis
J. Naujokaitis	S. Butrimas
Z.S. Obeleniai	J. Citulis
V.A. Palūnai	J.M. Damušiai
K.D. Paškoniai	Z. Dautartas
P.A. Razgačiai	Z. Dučmanas
V.O. Rociūnai	P.B. Džerskiai
L.A. Sagiai	S.J. Ignatavičiai
P.O. Skardžiai	J. Ilendienė
V. Sniečkus	J. Jankus
D.D. Staniškiai	F. Juras
Dr. J.I. Stankaičiai	K.G. Kampe
A. Šenbergienė	J.A. Kazėnai
I. Sušinskienė	A. Kazlas
R.V. Vilkučiai	S.J. Kazlauskai
\$ 45.--K. Vaičieliūnienė	L.S. Keženiai
\$ 40.--P.O. Banioniai	P. Kudukis
J. Barniškis	M. Matulionienė
E. Bridišuvienė ir Romas	O. Mažeikienė
J.I. Juodičiai	K. Narbutaitis
A. Mackuvienė	J. Narušas
R.R. Minkūnai	D.R. Nasvyčiai
A. Petrauskis	K.O. Palubinskai
S. Radzevičiūtė	A.D. Penkauskai
V.O. Šilėnai	V.G. Plečkaičiai
K. Tižūnėlis	A. Puškoritė
L. Unguraitienė	J.A. Rasteniai
R.A. Zorekai	Ant. E. Rukšėnai
\$ 20.--J. Stempuzis	J.E. Saikai
E.J. Stepai	J.R. Skavičiai
E. Steponavičienė	SLA 136-a Kuopa
B.V. Taraškai	\$ 10.--I. Laurinaitienė
J.O. Vaškai	S.K. Lazdiniai
I. Verbyla	A.M. Liutkai
V.V. Žiedoniai	S. Mačienė
O. Žyglėnė	A. Malėnienė
\$ 16.--G. Juškėnas	G. Magilionienė
\$ 15.--E. Blumentalis	K. Mažonas
A. Ibenkis	S. Mikalauskas
V. Maciejauskienė	J. Milas
D. Nacvytytė	P. Neimanas
\$ 10.--R. Balytė	E. Pranckus
B. Bernotas	M. Puškorienė
M. Blynas	V.D. Ramoniai
R. Brazaitienė	A. Rastauskas
S.D. Čipkai	S. Sankalaitė
B. Garlauskas	A. Šmelstoriene
B. Gedvilienė	V.J. Stuogiai
V. Gelgotas	V. Tamulis
Dr. V.V. Gruzdžiai	D. Vaidiūnas
J. Kalvaitis	A. York
N. Kaminskienė	J. Zorėka
A. Karkliū	C.E. Žemaičiai
A. Karsokas	J. Žemgulis
J. Kaunas	\$ 5.--K. Gaižutis
D.M. Kižiai	A. Kavaliūnas
A. Kuprevičius	V. Matulionis
I.K. Kuprevičiūtė	J. Minkūnienė
	P. Sukis
	M. Trainiauskaitė
	F. Turulienė

Gaukotos čekacijos sumos:

JAV Lietuvių Bendruomenė	-----\$ 5,707.00
Amerikos Lietuvių Taryba	-----2,056.00
Lietuvos Ambasada JAV-ėse	-----225.00
Vino aukų gauta	-----\$ 7,988.00
Nuodirdžiai dėkojame vieniems aukotojams.	
ALT Skyrėms ir LB Apvinkės Valdyboms.	

Dalis posėdžio dalyvių: Buęs San Francisco ir apylinkės skyrėms pirm. Vytautas Šliūpas, Aldona Sehgal ir pirm. Felicija Brown. Posėdį veda Kalifornijos Respublikonų Sąjungos pirm. Liucija Mažeikienė.

DĖMESIO VERTAS FLORIDOS BENDRUOMENININKŲ SUAŽIAVIMAS

Jurgis Janušaitis

Lietuvių Bendruomenės rūpesčiai nesibaigia Lietuvai nepriklausomybę atgavus. Išeivija lieka ir išliks daugelį metų. Tad Lietuvių Bendruomenės pirmasis ir dabartinis rūpestis – kaip išlaikyti išeiviją gyvą ir drauge daug padedančių ir atsikūrusiai nepriklausomai Lietuvai. Šie klausimai lieka Lietuvių Bendruomenės pirmieji uždaviniai. Jiems spręsti, paprastai yra šaukiamos LB Tarybos sesijos, gi apylinkių darbams koordinuoti ir juos vykdyti suvažiuoja LB apygardos į savo metinius suvažiavimus.

Neatsilieka nuo to ir gyvoji Lietuvių Bendruomenės Floridos apygarda. Šios apygardos metinis suvažiavimas įvyksta balandžio 25 d., šeštadienį, nedidelėje, bet gražioje lietuvių kolonijoje, Daytona Beach, Fla. Suvažiavimas vyks viename iš gražiausių Treasurer Island Inn viešbučių, 2025 So. Atlantic Ave, Daytona Beach Shores, Fla.

Suvažiavimą ruošia ir jį globos LB Daytona Beach apylinkė ir jos valdyba, vadovaujama Juozo Paliulio. Tačiau techniškuosius suvažiavimo organizavimo darbus vykdo sumani ir darbšti valdybos vicepirmininkė visuomeniniams reikalams dr. Sigita Ramanauskienė, todėl visais suvažiavimo reikais laisvą apylinkės į ją ir kreipiasi telefonu 904-761-4879 ir ji suteiks visas su suvažiavimu susijusias informacijas.

LB Floridos apygardai priklauso 7 apylinkės – Atlantas, Auksinio kranto, Daytona Beach, Miami, Palm Beach, St. Petersburg ir Sunny Hills. Į suvažiavimą ir laukiama gausaus dalyvių skaičiaus atvykstant iš minėtų apylinkių.

Suvažiavimo programa jau sutarta su LB Floridos Apygardos valdyba, kuriai vadovauja Janina Gerdvilienė.

Suvažiavimą pradės šeiminių vardu Daytona Beach LB apylinkės valdybos pirmininkas Juozas Paliulis. Po to Apygardos pirmininkė Janina Gerdvilienė vadovaus pirmajai suvažiavimo daliai – maldą sukalbės LB Floridos apygardos Tarybos narys kun. dr. M. Čyvas, bus prisiminti mirusieji bendruomenininkai, sudarytos komisijos, prezidiumas ir sveikinimai. Pranešimus iš veiklos padarys Apygardos valdybos pirmininkė,

iždininkas ir kontrolės komisija bei visi apylinkių pirmininkai ar jų atstovai.

Po ilgų svarstymų ir dėl įvairių aplinkybių buvo atsisakyta vakare banketo. Tačiau gražiam pabendravinimui yra skirta iškilmingiems pietums dvi valandos, kurių metu kalbės svečiai – JAV LB Krašto valdybos pirmininkas inž. Vytautas Maciūnas ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas Paulius Mickus. Į suvažiavimą yra pakviestas lietuviams palankus kongresmanas Craig T. James.

Po pertraukos pietų, antroje suvažiavimo dalyje labai įdomios svarstybos – simpoziumas tema: Pagalba Laisvai Lietuvai. Simpoziumui vadovaus apyl. vicepirmininkė dr. Sigita Ramanauskienė. Simpoziumo temos ir prelegentai: prekyba – Drąsutis Gudelis, Coropr. Nida ir Aras prezidentas iš Melbourne, Fla; Caritas ir humanitarinė pašalpa – Birutė Kožicienė; S.O.S. Lithuania / S.O.S. Vaikai Rūta Gustaitytė – Meyer ir Birutė Pautienytė iš Miami, Fla.; Ryšiai su Lietuvos jaunimu – JAV Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Paulius Mickus iš Washington D.C.; Švietimas – A.P.P.L. E. dr. Sigita Ramanauskienė iš Daytona Beach, Fla. ir Ryšiai su Lietuvos valdžia – JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas iš Philadelphia, Pa.

Š.m. kovo 28 d. įvyko Bostono Tautinės Sąjungos skyriaus visuotinis narių susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo Antanas Januška ir sekretoriavo Vaclovas Senūta.

Su visu skausmu tylos minute buvo pagerbti per dvejus metus nukeliavę amžinybėn garbės narys Stasys Santvaras, Juozas Dačys, Kazys Adomavičius ir Vytautas Jurgėla. Liko skyriuje didelė intelektualinė spraga.

Per praėjusius dvejus metus skyrius surengė du parengimus: Stasio Santvaro knygos pristatymą ir Lietuvos teatro "Šėpos" vaidinimą. Kadangi skyrius paskyrė 50,000.00 dol. Lietuvos atstatymo reikalams, tai kasos stovis sumažėjo iki 117,000.00 dol.

Lietuva, gavusi tokią auką, atsiuntė padėkos laiską, pasirašytą L.A. Tarybos pirm. pavaduotojo p. Kuz-

Visi simpoziumo dalyviai gerai susipažinę su minėtomis problemomis, kiti yra lankęsi Lietuvoje, tose srityse dirbę ir gerai pažįsta visus tų sryčių poreikius. Tad bus labai įdomu iš patikimiausių šaltinių pažvelgti į išskylančius klausimus ir paieškoti atsakymų.

Rengėjų vardu dr. Sigita Ramanauskienė prašo būsimuosius suvažiavimo dalyvius ją informuoti nurodytu telefonu, kiek reikės viešbutyje kambarių, ką valgys iškilmingų pietų metu, kaip atvyksta ir t.t.

Tvarkingas dalyvių kooperavimas su rengėjais, neabejotinai užtikrins ir suvažiavimo sėkmę.

TAUTINĖS SĄJUNGOS BOSTONO SKYRIAUS VEIKLA

micko.

Kadangi visi žino, kad Bostono skyrius dar turi pinigų, tai ir prašo paramos. Skyrius iš gauto pelno paskyrė: L.T.S. Centro valdybai 10% nuo gauto pelno 143.00 dol. Dirvai paremti 500.00 dol. Lietuvos ambasada 500.00 dol. Lietuvių Tautinės Sąjungos seimui 250.00 dol. Lietuvių piliečių klubui už patalpas 1000.00 dol. Laisvės Varpo radio programai 150.00 dol. A. Kulbio ruošiamai filmai apie Medininkus 500.00 dol. Ansambliui Sodauto, vykstančiam Lietuvon 250.00 dol. Knygos apie Čiurlionį išleidimui

1000.00 dol.

Į rengiamą sąjungos seimą Floridoje, išrinkti 3 kandidatai. Iš šio skyriaus yra Centro kontrolės komisija iš trijų žmonių ir du tarybos nariai. Kas jiems apmokės kelionės išlaidas? Gal centras.

Valdyba buvo perrinkta ta pati. Taip pat kontrolės komisija.

Dabar valdybą sudarys pirm. Juozas Rentelis, iždininkė Birutė Banaitienė, vicepirm. Ignas Vileniškis, tik sekretorius dar nežinomas – kas bus kooptuotas.

V. Senūta

42-SIOS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS TORONTE

(žemiau 19 m.). Dvejetai – vyrų ir mišrus.

Lauko teniso varžybos vyks šeštadienį 8 AM ir sekmadienį 9:00 AM, York Universiteto aikštėse.

Lauko teniso dalyvių registracija iki balandžio 25 d. imtinai, pas ŠALFASS teniso vadovą: Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013, USA. Tel. (313)-258-6535.

Šachmatai vyks Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St., Toronto, Ont. Tel.: (416)-532-3311. Programoje – 5-kių ratų turnyras šveicarų sistema. Trys ratai šeštadienį ir 2 sekma dienį. Laiko riba – 90 min. "Sudden Death". Pirmo rato pradžia – šeštadienį, 9:30 AM. Registracija nuo 8:30 AM. Lai mėtojui tenka Dr. Algirdo Nasvyčio Tautė. Taipogi bus pini-

ginės premijos.

Šachmatų dalyvių registracija atliekama iki Gegužės 1 d. imtinai, pas turnyro vadovą: Juozas Chrolavičius, 101 Hunter St. E., Hamilton, Ont. L8N 1M5. Tel. (416)-648-0511 namų; (416)-522-2704 darbo.

Bendros informacijos

Papildomų informacijų reikalais kreiptis į sporto klubus, žaidynių paskirų sporto šakų vadovus ar tiesiai į žaidynių k-to pirmininką Rimą Miečių.

Žaidynių dalyvių apgyvendinimo koordinatorius yra Arūnas Morkūnas (416)-762-6220.

Kaip svečiai, žaidynių vyrų A krepšinyje dalyvaus iškili Lietuvos komanda – Panevėžio Lietkabelis, pakviestas žaidynių organizacinio komiteto.

ŠALFASS CENTRO
VALDYBA

"TORVIL" LTD.

YOU CAN DO EVERYTHING BY PHONE

TORVIL Ltd. sends its' best Easter wishes to all our friends.

At the same time we would like to inform you of our new catalogue 'TORVIL 92'.

This catalogue includes:

- Food • SWEETS • CIGARETTES • LIQUOR • KITCHEN & BATHROOM SUPPLIES
 - CLOTHING • SHOES • BEDDING • HARDWARE & APPLIANCES • BICYCLES
 - TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES • MEDICINE
 - AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS • TIRES
 - CARPET & FLOOR COVERINGS • INSURANCE
 - FORWARDING OF MONEY & PARCELS
- AND MUCH MORE

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 OR 1-800-932-7995

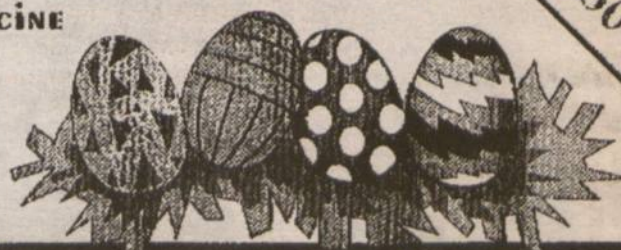
CANADA

Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910

U.S.A.

Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212 Tel / Fax (716) 894-9880

RELIABLE SERVICE TO YOUR HOMELAND

10% EASTER
discount until April 30

CLEVELANDE ir apylinkėse

JUOZAS STEMPUŽIS – TĖVYNĖS GARSŲ RADIJO VEDĖJAS

Vilniaus Universiteto studentei Dovilei Budrytei, dabar studijuojančiai Walsh College, N. Canton, Ohio kaip besidominčiai lietuviška veikla, užprenumeravo Dirvą. Ta pačia proga dar atsiuntė ir 20.00 dol. auką.

J. Stempužiui dėkojame už dvigubą gerą darbą – naują prenumeratę ir paramą.

Dovilė Budrytė, Lietuvoje jau rašiusi aktualius rašinius geresniuose laikraščiuose, šių metų Dirvos 12 Nr., "Kūryba ir Mokslas" skyriuje atspaudėm rašinį – "Išėjimo poezija – kas galėtų padėti ją geriau suprasti." Tikimės, kad ji Dirvai parašys ir daugiau.

DAILININKAS ALGIS MULIOLIS,

kada dar mokėsi vidurinėje mokykloje, yra dirbęs Dirvoje, o dabar American Greeting didelėje bendrovėje atsakingu pareigūnu. Jis, prašomas redaktoriaus, yra pasižadėjęs Dirvos puslapius pagražinti naujomis skyrių antraštėmis.

NETEKO A. VISOCKIENĖS

Clevelando Vyčiai neteko uolios veikėjos Antoinettės Visockienės. Užuojauta vyrui Ignui ir artimiesiems. Palaidota kovo 30 d. visų sielų kapinėse.

PARENGIMAI

• BALANDŽIO 7, 21 ir 28 d. 7:30 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje šokių pamokos ir baltiniai šokiai.

• BALANDŽIO 25 d. Grandinės parengimas Mažoji šokių šventė

• BALANDŽIO 26 d. Šv. Jurgio parapijos Atvelykio Stalas 11:30 v.r. iki 3:30 p.p.

• GEGUŽĖS 10 d. 12 val. "GINTARAS" Restoranas ruošia

specialų Motinos Dienos bufetą.

• GEGUŽĖS 23-25 d. d. Lietuvių Klubas ruošia "Memorial Day" festivalį: "Casino", muzika, šokiai.

• GEGUŽĖS 25 d. Prisiminimo diena ruošia Šv. Jurgio parapijos karo veteranų 613 postas 8:30 v.r. vėliavos iškeliamos, 9:00 Mišios ir vėliau pusryčiai.

• BIRŽELIO 14 d. Sekmadienį 2 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas – ekumeninės pamaldos Dievo Motinos šventovėje rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas

• BIRŽELIO 28 dieną, Lietuvių Namuose įvyks Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo tradicinė gegužinė.

• LIEPOS 12 d. Šv. Jurgio parapijos Gegužinė. Parapijos sodyboje 11:30 val.

• LIEPOS 26 d. sekmadienį 12-ą valandą popiet, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland parke – 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• RUGPIŪČIO 2 d. – sekmadienį 12-ą valandą popiet LKVS "RAMOVĖ" Clevelando'o skyrius rengia gegužinę prie ežero – Beachland parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• RUGPIŪČIO 16 d. Lietuvių Klubo metinis piknikas nariams ir šeimoms.

• RUGSEJO 11-13 d. Lietuvių Namų 20 metų jubiliejus ir festivalis.

• RUGSEJO 12 d. Lietuvių Namų 20 metų jubilėjaus balius.

• SPALIO 3-4 d. JAV LB Clevelando apylinkė ir Ohio apygarda rengia Lietuvių Dienas – Lithuanian Fair Clevelando Dievo Motinos parapijos patalpose.

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vakarų – Latvų salėje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

• LAPKRIČIO 21 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

LIGHT
HOUSEKEEPING
1 DAY A WEEK
IN LAKEWOOD
521-2803

(...)

IX-toji Išeivijos Lietuvių Tautinių Šokių Šventė artėja – o darbų dar liko nemažai. Organizacinio komiteto paskutinis posėdis įvyko vasario 22 d. Jame dalyvavo ir Šokių Šventės menovadovė Dalia Dzikienė, bei Jonas Beržanskis iš Ann Arbor, MI. kuris yra Rosemond Horizon patalpų techninis vadovas bei garso sistemos prižiūrėtojas.

Posėdyje buvo pristatyti įvairių komisijų pranešimai ir, atrodo, organizacinis darbas sklandžiai žengia pirmyn. Šiomis dienomis bus galutinai pasirašyta sutartis su Rosemond Horizon vadovybe. Tada prasidės bilietų paltinimas. Bilietai į Šokių šventę bus 10, 15 ir 20 dolerių ir jie bus platunami per Šokių šventės būstinę 2713 W. 71St., Chicago IL 60629 tel. 312-436-0197. Bilietus taip pat bus galima užsisakyti Vaznelių Gifts International parduotuvėje 2501 W. 71 St., Chicago IL. 60629 tel. 312-471-1424. Jau dabar ateina užsakymai ir pinigai pačiai šventei ir banketams. Nelaukite iki paskutinės minutės. Užsiskydami bilietus dabar, žymiai palengvinsite sekretorės Jūratės Budrienės darbą.

Dalia Dzikienė painformavo apie grupių pasikeitimą – atkrito Australijos Sukurs, Montrealio Gintaras ir bevardė grupė iš Binghamton NY. Šokių šventėje dalyvaus 32 veteranų rateliai, 34 studentų rateliai, 18 jaunių rateliai ir 22 vaikų rateliai. Iš Lietuvos atvažiuoja Vėtrungės ansamblis iš Klaipėdos – tai tas pats ansamblis, kurį iš pradžių siūlė Dalia Dzikienė. Pasirodo, kad tas ansamblis, kurį

IX-TOJI ŠOKIŲ ŠVENTĖ

siūlė Lietuvos Kultūros Ministerija yra tik veteranai ir iš jų mums nebūtų daug naujos. Kadangi Vėtrungė yra būsimųjų šokių mokytojų vienetą, tai jiems bus įdomu išmokyti mūsiškius metodus, o taip pat jie galės padėti mokytis kitus. Su Pietų Amerika palaikomi ryšiai telefonu ir faksu, nes paštas ten lėtai eina. Paskutiniomis žiniomis iš Pietų Amerikos dalyvaus ir Inkaras ir Dobilas iš Argentinos, bei Nemunas iš Brazilijos.

Viešbučiai jau yra užsakyti. Beveik visi viešbučiai yra prie Rosemont Horizon, tai neturėtų būti problema su transportacija. Viešbučius irgi prašoma užsakyti kaip galima greičiau duodant kredito kortelės numerį. Užsakant kambarius reikia paminėti, kad Jūs esate šokių šventės dalyviai.

Jūratė išsiuntė naują žiniaraštį visiems šokių grupių mokytojams ir vadovams. Žiniaraštyje yra nauja anketa dėl transportacijos atvykus į Chicago. Trans-

portacijos komiteto pirmininkas Aleksas Šatas reikalauja šios informacijos, kad žinotų kiek jam reikės užsakyti autobusų ir kuriais keliais jie kursuos. Mokytojai ir vadovai taip pat yra raginami nedelsiant, užpildyti visas reikalingas formas bei anketas (leidinio, bilietų užsakymo, nakvynių ir dabar transportacijos) ir jas grąžinti šventės būstinėn.

Jau yra paruoštas antras aukų prašymo laiškas. Šiomis dienomis šis laiškas bus išsiuntinėjamas lietuviškai visuomenei. Neatmeskite šį laišką į šalį, bet jį atkreipkite dėmesio ir atidarykite pinigines

Rita Likanderytė

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS Į LIETUVĄ IR Į
KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

(12-15)

Siuntiniai į Lietuvą -

69 centai už svarą, jei siuntinys sveria daugiau šimto svarų;

79 centai už svarą lengvesniems siuntiniams.

Jokių papildomų priemonių!

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių.

Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

atlanta IE

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštad
nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą tiūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

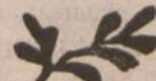
RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

DIRVA

ĮVYKIŲ KRONIKA

PASKIRTOS DVI PREMIJOS

Kasmet JAV LB Kultūros taryba stengiasi atžymėti vertus šių sričių darbuotojus arba kūrėjus: dailės, muzikos, žurnalistikos, teatro ir lietuviškųjų radijo vadinėlių. Kiekvienai sričiai yra sudaroma komisija, kuri peržiūri praėjusių metų kultūrinius darbus ir parenka vieną kūrėją ar darbuotoją premijai. Premija kiekvienai sričiai yra \$1,000. Šiuos pinigus, kasmet \$5,000, KT gauna iš Lietuvių fondo. Taigi minėtos premijos yra laikytinos KT ir LF jungtiniu rūpesčiu.

Už 1991 metus yra jau paskirtos dvi premijos. Dailės premiją gavo Pranas Lapė, o komisiją, kuri ją įvertino, sudarė dailininkės Vanda Balukienė, Marija Ambrozaitienė ir Aleksandra Kašubienė. Dailininkas šiuo metu yra išvykęs į Lietuvą. Lietuviškųjų radijo programų premiją skyrė Kęstučiui Laskauskui, Baltijos lietuvių radijo programos vedėjui. Šią komisiją sudarė: Julija Dantienė, Teresė Gečienė ir Aniliora Mašlaitienė.

Skaitytojams verta priminti, kad pati JAV LB skiria \$3,000 premiją už metų geriausią literatūrinį veikalą, kūrybinį arba mokslinį. Moksliniai veikalai yra įvertinami kas treči metai, o kiti dviem metais gauna grožinės literatūros jau išleistas, arba rankraštyje esančius kūrinius. Šįkart yra grožinės literatūros eilė. Vertinimo komisiją sudaro Alina Staknienė, V. Skrupskelytė ir Algis Landsbergis.

Laukiama laimėtojų kitose srityse. Žurnalistikos komisija: A. Juodvalkis, R. Kubiliūtė, R. Rudaitienė; teatro: D. Bajovaitė, J. Dovydėnas, Čiuberkis; muzikos: A. Kepalaitė, H. Peršteinis, Sakaitė, G. Bukauskienė. Visos premijos praeityje būdavo įteikiamos specialiu iškilmių metu. Panašus įvykis yra planuojamas ir šįmet.

PASKIRTA EUGENIJOS KRIAUCELIŪNO PREMIJA

Eugenijos Kriaučeliūno jaunimo premija už 1991 metus paskirta Simui Taškūnui, 21 metų amžiaus, Tasmanijos Universiteto, Lietuvos studijų sambūrio pirminkui, Australijoje.

DR. RIČARDAS JANILIONIS

Kovo 23 d. į Massachusetts General Hospital Boston atvyko dviem mėnesiam stažuotis Dr. Ričardas Janilionis iš Vilniaus, kur 1990 m. jis buvo Medicinos fakulteto išrinktas krūtinės ląstos chirurgijos klinikos vadovu.

Tai jaunas, 36-sius metų einąs daktaras, 1980 m. baigęs Vilniaus Universiteto Medicinos fakultetą ir nuo tų metų pradėjęs dirbti chirurgu Raudonojo Kryžiaus ligoninėje Vilniuje. 1987 m. jis apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją. Dabar per du mėnesius jis stažuosis Massachusetts General Hospital Boston krūtinės ląstos chirurgijos skyriuje, kuriam vadovauja garsus chirurgijos profesorius Hernas C. Grillo, M. D.

Dr. Ričardas Janilionis yra vedęs. Jo žmona vaikų ligų daktarė. Jiedu augina du vaikus. Bostone jis apgyvendintas Elenos Santvarienės namuose. Svečias dažniau giasi amerikiečių kolegų rodomu jam nuoširdumu ir lietuvių paslaugumu.

DR. SAULIUS CIBAS, MD gavęs medicinos laipsnius Harvard College ir Harvard Medical School, yra Citologijos (ląstelių tyrimo) laboratorijos vedėjas Brigham & Women's Hospital. Savo tyrimų rezultatus Dr. S. Cibas skelbia mokslo žurnaluose bei konferencijose. 1991 m. rudenį Floridos Cytology Society suvažiavime Miami jis skaitė dvi paskaitas (Advances in Cytology ir Cerebrospinal fluid). Vėliau Paryžiuje, Prancūzijoje, tarptautiniame vėžio ligų specialistų suvažiavime jis pristatė savo tyrimų duomenis apie specifinę plaučių vėžio ligos (mesothelioma) plitimą, kurią sukelia asbesto dulkės. Metų gale Los Angeles Amerikos citologų suvažiavime pateikė savo rezultatus, kaip pagerinti

DOVANOS, KURIŲ GREIT NESUVALGYSIM

Antanas Butkus

Prieš kiek laiko Clevelande trumpai svečiavęs prof. dr. Jonas Punys iš Kauno, diskusijose kuo mes galėtume prisidėti Lietuvai, pareiškė: "Neduokite dovanų, kurios greit suvalgomos". Ta tema jis parašė "Dirvai" straipsnį. Panašiu principu vadovaujasi ir Clevelando lietuvių įsteigta akcinė bendrovė "Mūsų Sodyba".

Šią bendrovę ir jos tikslus labai vaizdžiai aprašė žurnaliste Aurelija Balašaitienė "Darbininke". Rašiau ir aš "Dirvoje". "Mūsų sodybos" direktoriai pastebėjo, kad po tokių straipsnių žymiai pašoka mūsų tėvynainių susidomėjimas bendrovės veikla ir atsiranda vis naujų remėjų, kurie nusiperka Sodybos akcijų ir tampa pilni jos nariai.

Sutiksime, kad kiekvienai naujai veiklai pilnai išvystyti reikia laiko, kol apie ją sužinoma ir kol ta veikla įgauna konkretumo. "Mūsų sodybai" ta prasme išplėsti savo veiklą yra dar sunkiau, nes jos veiklos baras yra šioj ir anoj Atlanto pusėj. Mums reikia užmegzti tarpus ryšius su Lietuvos žemės ūkio darbuotojais, reikėjo išsiaiškinti veikiančius įstatymus dėl privatizacijos ir investicijų užsienyje gyvenantiems lietuviams.

Darbą labai palengvino,

diagnozė, nustatant gimdos kaklelio vėžį (cervix cancer).

L.Z.

TRADICINIAM VERBŲ SEKMADIENI

Balandžio 12 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Bostono Tautodailės Instituto sk. LTI ruošia kultūrinę popietę. Per tradicinį Verbų sekmadienio renginį vyks E. Rastonienės naujausių gobelenų paroda, o antroje dalyje Vaiva Vebraitė-Gust ir kitos A.P.P.L.E. narės – Gita Kupčinskienė, Marija Goštautienė, Virga Ghayur kalbės apie rengiamą švietimo reformą Lietuvoje. Kaip visuomet bus verbų ir margučių stalas, kavutė ir saldumynai.

L.Ž.

kai "Mūsų sodybos" direktoriams pavyko gauti savo igaliojinius Lietuvoje. Šiuo metu tie igaliojiniai yra dr. Birutė Vildžiūnienė, Leonas Butkus ir Živilė Subačiūtė. Birutė iš Vilniaus universiteto, Leonas ir Živilė iš Kauno. Leonas yra Trikotažo fabriko vyr. inžinierius, o Živilė dirba didelį turizmo įstaigoje. Per trumpą laiką iš jų gavome keletą pasiūlymų su konkrečiais duomenimis investicijoms ir bendriems projektams (joint ventures) vykdyti.

Pavyzdžiui – Vienos pieninės, kuri nori su mumis bendradarbiauti, sūrį jau dabar už valiutą perka Danija. Norint išplėsti rinką, reikia gaminti ekologiškai švarius pieno miltelius. Tam reikia pieno džiovinimo linijos prietaisų. Pastatai ir visa energetikos pravedimo linija yra. Sodybos direktoriai jau surado JAV biznierių,

kurie nori importuoti lietuvišką sūrį ir kietus saldainius (bombonkas).

Didžiulis ūkis prie Palangos turi gražius poilsio namus. Jiems reikia Ekspreso baro kavai virti. Atsilyginti už tuos įrengimus jie mums siūlo mūsų turistų apgyvendinimą. Jie taip pat turi didžiulį sklypą prie Baltijos, tinkamą turistiniams viešbutiui. Reikia tik surasti investavimo kapitalą.

Turime ir daugiau konkrečių pasiūlymų. Reikia tik juos įgyvendinti. "Mūsų sodybos" direktoriai neieško didelio pelno. Jie nori, kad investuotas kapitalas neštų naudą Lietuvai ir bendrovės šerinininkams, kad jų investicijos neprazūtų.

"Mūsų sodybos" direktoriai Vytautas Staškus ir Antanas Butkus balandžio mėnesyje vyks į Lietuvą dėl minėtų pasiūlymų išsiaiškinimo ir susitarti dėl jų vykdymo. Dr. Butkus Lietuvoje išbus ilgesnį laiką ir ieškos daugiau bendrų projektų, kuriais jau dabar yra suinteresuoti JAV biznieriai.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVIETIMO IR KULTŪROS SUVAŽIAVIMAS

Augant trečiajai išeivijos kartai, su visomis jėgomis ir išgalėmis kreipiant dėmesį į nepriklausomybę atgavusią Tėvynę, čia pat, savuose namuose, iškyla klausimas: o kas gi bus su mumis, kaip ilgai dar galėsime laikytis ir ką turėtume daryti, kad išliktume, ir priaugančioji karta tęstų senelių pradėtą veiklą?

Tokie ir panašūs klausimai negali neduoti ramybės, ypač tiems, kurie atsistoja bendruomeninės veiklos priešakyje, turi dirbti ne tik su šia diena, bet planuoti ir rūpintis ateitimi. Šita dings timi ir kilo sumanymas platesniu mastu apžvelgti esan-

čią padėtį, išvesti kokią nors perspektyvinę liniją į ateitį. Užtat suvažiavimas pavadintas "Mes ir 2001". Jis įvyks balandžio 24 - 26 d.d. Anapilio sodyboje, Mississaugoje. Numatoma pakankamai plati ir įvairi programa su paskaitomis, simpoziumu ir atskirų sričių pasitarimais specialistų rateliuose.

Suvažiavimą organizuoja KLB švietimo ir kultūros komisijos, vadovaujamos Giedros Paulionienės ir Dailios Viskontienės. Smulkesnė suvažiavimo programa bus netrukus paskelbta spaudoje. Sąlygos visiems dalyvauti labai prieinamos.

KLB inf.

Brangiam Broliai

A. A.

RIMUI KUBERTAVIČIUI

Lietuvoje į dausų buveinę amžinybėn iškeliavus, jo seseriai DALIAI KUBERTAVIČIŪTEI – MAURUKIENEI, jos vyrui JONUI, giminėms ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą.

Ta numylėta ir sava,
brangi tėvynės žemė,
jos mielą brolį į save paėmus,
tebūnie jam šilta, miela,
kaip jo gimtinės, žalių lankų vėjelio
dvelksena.

Juozas Maurukas
Dalia ir Jaunis Gilvydžiai
Dana ir Romas Sakalai

A. A.

ALEKSUI DEGUČIUI

mirus, žmonai TERESEI, dukroms, sūnui,
visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžią
užuojautą reiškia ir kartu liūdi

A. L. T. S-gos
East Chicagos skyriaus nariai